

༄།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཆོག་མ་ལྟོ་གནས།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS77316	ImageGroup:	I8LS77318
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	<p>སྟོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་དང་། སྟོ་རིག་སྟོམ་ཆོག་། སྟོ་རིག་མགུལ་རྒྱ་། སྟོ་རིག་ཟུར་རྒྱ་།</p> <p>བཅས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལེགས་ལའད་པ་ད་དཀར་རྒྱ་པོ།</p> <p>blo rig mtha' dpyod dang / blo rig sdom tshig /blo rig mgul rgyan/ blo rig zur rgyan bcas phyogs gcig tu bkod pa legs bshad pad dkar chun po/</p>
Author:	<p>འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ</p> <p>'jam dbyangs bzhad pa'i rdo rje</p>
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Mundgod, Karnataka State
Publisher:	'bras spungs sgo mang dpe mdzod/
Date:	2007
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱངས་ཐཐད་པ།
ཨ་ཀུ་པོ་རས་འཛིན་མོ་ཐཐད་དོན་གྱི་ལུ། ལྷག་མ་ལྷག་ཀུ་དབང་པུ་ཁི་ལ།

འབྲས་ཐུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད།

དེ་ལ་ཁྱེད་།

65

DREPUNG GOMANG LIBRARY, 2007

ཨོཾ། ཁྲོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་དང་། ཁྲོ་རིག་སྒྲིམ་
 ཚིག་ ཁྲོ་རིག་མགུལ་རྒྱན་། ཁྲོ་རིག་བྱར་རྒྱན་བཅས་
 ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལེགས་བཤད་
 བད་དཀར་ཚུན་པེ་ཞིས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ཨ་ཀླ་ཡོངས་
 འཛིན་མོ་བཟང་དོན་གྲུབ། ཕྱགས་སྤྲས་ངག་དབང་བཟླ་ཤིས།
 འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད།

DREPUNG GOMANG LIBRARY, 2007

ཨྌ Drepung Gomang Library, 2007

First Print 1000 Copies. དཔར་ཐེངས་དང་པོར་དེབ་གྲངས་༡༠༠༠

Second Print 1000 Copies. དཔར་ཐེངས་གཉིས་པར་དེབ་གྲངས་༡༠༠༠

Typesetting & Data Layout by:

Drepung Gomang Library Computer Section.

All rights reserved.

No part of this book may be reproduced in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the publisher.

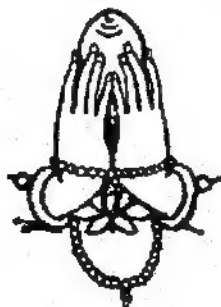
Published by:-

DREPUNG GOMANG LIBRARY,
L.C # 2 P.O.Tibetan Colony - 581411
Mundgod Taluk
Karnataka state, INDIA

Ph: 08301-245687
email: gomanglibrary@yahoo.com

===== དཀར་ཆག ��=====

- 1) གློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་
ཐེང་མཛེས། གུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད། . . . 1
- 2) གློ་རིག་གི་སྒྲོམ་ཚིག་ཞེས་བྱ་བ་ཨ་ཤུ་ཡོངས་འཛིན་
གློ་བཟང་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད། 84
- 3) གློ་རིག་མགྲུབ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱགས་སྐྱས་
དག་དབང་བཀའ་ཤིས་གྱིས་མཛད། 97
- 4) གློ་རིག་གི་ཟུར་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱགས་སྐྱས་
དག་དབང་བཀའ་ཤིས་གྱིས་མཛད། 116
- 5) བར་བྱང་སྒྲོམ་ཚིག་ 178

《དབར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།》

༡༡། ཆོས་ཀྱི་རྩི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ཅུན་འདས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཞོན་པས་འགྲོ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྷ་མིའི་ཆོགས་སུ་མི་འཇིགས་མེད་གཤེད་བྱངས་སུ་བསྐྱགས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དང་རྒྱད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རི་སྟོན་ཅིག་བཞུགས་པ་རྣམས་ནངས་ཀྱི་དུས་ན་འཕགས་ཡུལ་སའི་ཐིག་ལའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་ཆལ་ཆེན་པོ་དཔལ་རྒྱ་ལེན་པའི་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་བརྒྱུད་དེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲོད་སུ་དར་བྱུང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། ཡན་པ་དང་བདེ་བ་མ་ལུས་པའི་འབྱུང་གནས་དམ་པར་གྱུར་དོ། །དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་དུས་དཀྱིལ་ནས་བཟུང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ལོག་སྒྲིན་གྱི་མཐུ་ཆས་ཆེར་བརྟམ་པའི་མི་བསྐྱར་དམར་པོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛོམ་རྒྱུད་དུག་པོའི་འོག་ས་སྟོང་གི་ཁྱད་ནོར་གཅིག་ཤུ་རྒྱལ་བའི་བརྟམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིག་ནས་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་དོ། །བརྟམ་འཛིན་མཐའ་དག་གི་དབུ་འཕང་རྒྱ་ལས་གྱུར་དམའ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་བ་ན། ཡལ་ང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མདོ་དུ་བྱུང་བའི་ཐུགས་བསྟེན་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་སུ་སྒྲིན་པའི་མཐུ་ལས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་མ་ལུས་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐར་གསེད་དང་འབྲེལ། ཉེ་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་བཀལ་དེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་མང་པོར་དར་བྱུང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉིན་མོ་འདི་ན་འུ་ཤར་བར་བརྟེན། རང་རིགས་སྤྱི་སྡེར་སྒྲིན་པའི་རྩིས་འཇུག་ཡོངས་ནས་ཡལ་ང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཁའ་ཁྱབ་བརྟམ་འགྲོའི་ཡན་བདེ་ལ་རྟག་དུ་དགོངས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཞིགས་འདེགས་སུ་འགྱུར་ཆེད་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱོན་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་བའི་ཡན་བདེའི་ཅ་ལག་དམ་པར་བཤད་སྐབས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིན་སྟག་དུ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འདུ་ལོང་རྣམ་པར་གྟོད་པའི་ཁྱོད་མི་རྣམས་བུམས་བཙེའི་ཆོར་སྤང་གིས་ཤོངས་པའི་དགའ་

རལ་འོག་གནས་བཞིན་པ་འདི་ལ་འཆེ་མེད་ཤུག་མེད་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཐོས་པས་མ་
 ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་བསྐྱེད་ཐབས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་རྒྱབས་
 སྤུངས་མེད་ཀྱི་འགྲུར་ཆེད་འབད་བརྩོན་ཐོལ་མེད་བྱ་རྒྱ་གལ་པོ་ཆེར་མཐོང་སྟེ། འདི་ག་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཀྱང་རང་འཁྲིའི་ལས་འགན་ཁྲུང་དུ་ཐུངས་ཏེ་ད་ཡན་གསུང་རབ་གྱི་
 དཔེ་ཆོགས་མང་དག་ཅིག་དཔར་སྐྱུན་ཞུས་ཁོངས་ནས་(སྟོ་རིག་མཐའ་དཔྱད་དང་། སྟོ་
 རིག་སྒྲིམ་སོགས་) མཆོང་རྒྱུས་ཟིན་ཅིང་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་དཔེར་མཁོ་
 གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བརྟེན། ད་ལམ་ཡང་བསྐྱར་དཔར་ཅི་དག་བསྐྱིགས་ཀྱིས་དཔེ་མཛོད་
 རང་ཁོངས་ནས་འགྲོ་བྱོན་བཏང་སྟེ་ཆར་གྲངས་༡༠༠༠ དཔར་སྐྱུན་ཞུས་པ་ལགས་ལ། ལུས་
 ཆོར་ལྷ་མྱེག་གི་ཉམས་མྱོང་སོགས་གང་ཅིའི་ཤེས་ཆ་དམན་པས་ནོངས་པ་མཆིས་རིགས་
 མཁྱེན་ལུན་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་ལྷ་རྒྱ་དང་། འདིས་མཆོན་རྣམ་དཀར་དགེ་པའི་དངོས་
 པོ་མཐའ་དག་གཅིག་དུ་བརྗོམས་པའི་མཐུ་ལས་རྒྱལ་བསྟན་གྱི་དང་ཤེ་བྲག་འཇམ་མགོན་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་འབྲུལ་བྲལ་རིང་ལུགས་ངན་རྟོག་ཀྱི་མས་མ་བསྐྱད་པར་ཡུན་རིང་གནས་
 པ་དང་། ཡགོང་ས་རྩ་མའི་རྣམ་འདྲན་ཡསྐབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་འཇམ་གྱིང་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་
 ཞབས་པད་གཡོ་མེད་བསྐྱལ་བརྒྱར་བརྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་ཞི་བསེལ་སྒྲུང་བ་
 དམ་པའི་ཕྱི་དགའ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་སྟོན་འདུན་ཤུགས་དག་བཅས། རྒྱལ་གར་
 སྟོ་ཐུགས་འབྲས་སྤངས་སྟོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་གནས་བརྟན་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་
 པ་བདེ་བར་གཤེགས་ལོ། ༡༩༥༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༩ ལྷ་ལོ་ ༡༠༠༥ རྩ་ཆོས་
 བཟང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་དགའོ།

༡༡། མོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱེང་
མངོས་ཞེས་བྱ་བ་བཞགས་སོ། །

ཕ ཅ་མོ་བྱི་མཚུ་རྩོ་ཁ་ཡ་སྤ་ར་སྤ་རྩི་ཅ་མ་དུ་རྩི་མེ་བྱ་ཡ་རྩ།
སྤེད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་སྦྱེད་རྒྱལ་རྣམས་དང་། །
མོ་གཏེར་འངས་དབྱངས་ཡབ་ཡུམ་ལ་བདུད་དེ། །
མོ་ལ་གཞན་སྤེའི་བདགས་དང་བྱིས་རྣམས་ཀྱི། །
འོལ་ཚོད་མུན་བསལ་མོ་གྲོས་འབུམ་བཞད་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་མོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་
མོ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡུང་
འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་སྤེའི་
མོའི་དོན་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། ཡུས་
ཀྱི་ཕུལ་བྱང་འགྲིབ་མེད་པར། མོ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། ཤེས་
རབ་ལ་སོགས་ཕུལ་བྱང་དང་། འགྲིབ་པ་དག་དུ་ཟུར་བ་ཡིན། ཞེས་
བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ནིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། རིག་པ་དེ་མོའི་མཚན་ནིད། མཚན་གཞི་ཤེས་
རབ་དང་ཆད་མ་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རིག་པའི་དོན་ཡོད་

དེ། ཡུལ་འཆར་བ་དང་སྒྲུང་བ་དེ་ཡུལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། རྫོང་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་གསལ་
 བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གསལ་
 བའི་བཅ་མིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་
 རེད་ཀྱི་རྫོང་རང་ཉིད། །གསལ་བའི་ངོ་པོ་རབ་གསལ་ཞིང་། །ཞེས་
 བྱུང་། ཡང་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན་རང་ཡུལ་སྒྲུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་
 དེ། རང་རྫོང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་རྫོང་
 ལ་རྫོང་འདོད་ན། །རྫོང་ཞི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྱུ་བ། །ཅིས་སོ། །རང་
 ཡུལ་གསལ་བའི་བཅ་མིན་ཡིན་པ་དེ་རང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བྱིར་དོན། །དེ་ཡི་ངོ་པོ་
 རབ་གསལ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་
 པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ན་གསལ་བ་ནི་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། བཅ་མིན་ཞེས་པ་འགལ་རྒྱུ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་
 འཇུག་ལས། ཤེས་པ་བཅ་མིན་ལོག་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་
 རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བརྗོད་པར་རབ་
 ཏུ་སྟེ་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱུང་། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིག་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གར་བའི་རྫོང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རང་རིག་ལ་ཡུལ་

གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་བ་གཉིས་ནང་འགལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་
 རིག་ཚོས་ཅན། རང་ཡུལ་སྤང་བའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། དེ་གསུམ་ལ་
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྣམ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འདི་ཡི་རང་
 གི་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་
 བར་ཐལ། རྣམ་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་
 མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལས་
 བཟོད་པ་ལྟ་བུར། རང་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་
 འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྣམ་བཅས་
 གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ངམ་ཡུལ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་

སྒྲུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འཛིན་ནམ་ཡང་མིན་པར་
 ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲུང་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་ནམ་དང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་
 དང་། མྱོང་ཙམ་རང་རིག་དང་འཛིན་ནམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་
 རྒྱན་ལས། སྒྲུང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་གར་པའི་ཆ་
 དང་། མྱོང་ཙམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཟུང་ནམ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སོགས་ཞིབ་ཆ་མང་། ཡང་པོད་ཀྱི་རྟོག་ཤེས་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་
 ལས། ཡུལ་རིག་པར་བྱ་བ་སྒྲོའི་མཆན་ནི་ད་ཟེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན།
 ཐོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ནི་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲུང་།

༥ གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་བ་དུག་ཡོད་དེ། རྟོགས་སྒྲོ་དང་།
 མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐོ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་
 དང་། ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གཉིས་སུ་དང་། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་
 གཉིས་སུ་དང་། མངོན་རྟོག་གཉིས་སུ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་དུག་ལས།

༦ དང་པོ་ལ། རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནི། ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་ལས།
 དེས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་དེས་ལ། །དེ་ནི་རི་རྩེ་དེ་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་

བྱུང་། རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས། སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་ཀུས་
པ་སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་ཆོས་དེ་ངེས་
པ་ན་རང་གི་བརྟོག་སྒྲིབ་པའི་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པར་ངེས་པའི་རྟོག་པར་དཔག་གིས་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པར་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་
པའི་འདོགས་གཅོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པར་འགྲེལ་ལས། ངེས་
པ་དང་ནི་སྒྲིབ་པའི་འདོགས་ཡིད། གཞོན་པའི་གཞོན་པའི་འདོགས་པའི་ཕྱིར་
གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྟོགས་དང་། རྟོགས་
རྟོགས་གཉིས་ལས། སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་དེའི་རྟོགས་པར་ཤར་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་
པ་དེ། སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་
སྒྲིབ་པའི་རྟོག་པར་མཆན་གཞི་སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པའི་
དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པར་མཆན་གཞི་སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་མཆན་སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་པས་མ་བྱེད་ཏེ། སྒྲིབ་
པའི་རྟོག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་
སྒྲིབ་པའི་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་གསལ་བར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྟེ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། རེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། རེ་ནི་དེ་ལ་
 རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པའི་
 བ་བ་རྣམ་བསལ་བས། གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲ་བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་།
 དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱིས་
 དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཆད་མས་དངོས་
 སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཆད་མས་
 དངོས་སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 དངོས་སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མས་དངོས་
 སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 ཆད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་གིང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 རྗེས་སུ་སྟོ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ནི།
 ཆད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན། ཡུལ་དེ་ལ་ད་
 རྟོ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཀྱང་། ཆད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་
 འཇལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོབས་དང་མཐུན་པར་སྟོ་འདོགས་བཅད་
 ཆར་བས་ཕྱིས་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ཆད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་
 ངེས་པ་འདྲེན་པ་དེ་ཆད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འདི་ལའང་ཞིབ་ཆ་དགོས།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཆད་མས་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་
རྟོགས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་
རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི།
མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་གཞལ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད།
དཔེར་ན་མཆན་གཞི་སྒྲོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་
པ་གསལ་བར་ཤར་ནས། སྒྲོན་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།
མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་
ནས་དངོས་སུ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལ་
རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཆོས་གཞན་ལའང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དེ། ཆོས་
གཞན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད།
མཆན་གཞི་དཔེར་ན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་
སུ་ཤར་ནས་ངེས་པ་དངས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་བུམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་
ཡང་བུམ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་ཅམ་གྱིས་
བུམ་མེད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་
རྟོགས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་

དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་གཞུང་གི་ལ་སྒྲིག་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། རྗེས་
 དཔག་དེའི་དངོས་གཞུང་གི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་དཔེར་ན་སྒྲིག་
 མི་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲིག་མི་རྣམས་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་
 བའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ། དེས་རང་
 གི་གཞུང་གི་དཔྱད་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ལ་སྒྲིག་འདོགས་བཅད་སྒྲིག་སྒྲུབ་རྗེས་
 དཔག་དེ་ལ་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་ཆོས་གཞན་ལ་སྒྲིག་འདོགས་གཅོད་པ་
 དེ་རྗེས་དཔག་དེས་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་དེ་རྣམས་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན། སྒྲིག་མི་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲིག་པར་མེད་པའི་དོན་
 སྤྱི་མ་ཤར་ཡང་སྒྲིག་པ་རྣམས་པའི་ལོད་པའི་སྒྲིག་འདོགས་གཅོད་ཅིང་སྒྲོལ་
 སྤྱོད་ཆོས་ཅམ་གྱིས་ཆད་མ་གཞན་ལ་སྒྲིག་མེད་དུ་སྒྲིག་པར་མེད་པར་
 དེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པའི་ལོད་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་
 རྒྱུ་རྣམས་པའི་ལོད་པའི་ཆོས་དེའི་རྣམས་པ་ཤར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་མེད་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྣམས་ལྟོས་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲིག་
 འདོགས་གསལ་དུ་མི་གཅོད་ཀྱང་སྒྲིག་མ་རྣམས་པ་ཤར་བའི་སྒྲིག་སྒྲུབ་
 དངོས་སུ་རྣམས་པ་དང་། རྣམས་པ་མ་ཤར་ཡང་དེ་རྣམས་པ་ཤུགས་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་

དཔྱད་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོགས་ཡོད་དེ། མྱོ་ལྔར་དཔྱེ་པའི་སྐབས་
 སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མྱོ་དེས་
 ཆོས་དེ་རང་དུས་སུ་རྟོགས་ན་ཆོས་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་པས་
 བྱུང་བེད་ན། དུམ་པས་དག་པའི་ས་ལྷོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ངེས་ཤེས་ལྟར་འདྲེན་པར་
 ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ།
 བྱོད་ཀྱི་བྱེད་པས་རང་གི་རྗེས་སུ་བར་མཆོད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཅིག་ཅར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་མཐོང་
 བ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྐྱ་རྟག་མེད་ལ་ཡང་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་
 པར་ཐལ་ལོ། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤར་ལྟར་རོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མྱོ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་ནི། དེས་
 ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཟེར་ན། མྱོ་དེས་རྟོགས་ན་དེའི་དངོས་རྟོགས་
 ཀྱིས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེའི་

ཤུགས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲིབ་པ་ཡུལ་དེ་
 རྟོགས་ན་དེ་ལ་སྒྲིབ་འདོགས་གཅོད་པ་ལས་བཅད་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 བཅད་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲིབ་འདོགས་གཅོད་
 པར་ཐལ་ལོ། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲིབ་འདོད་ན། ཡུལ་དེ་
 ལ་སྒྲིབ་འདོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། ཆད་མ་སྒྲིབ་པ་བཅད་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་དཔྱད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 རང་གི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེ་
 ཆོམ་གྱི་སྒྲིབ་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་འབྲུལ་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་
 པས་བྱབ་ཟེར་ན། རྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་རེ་
 རྟགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 ས་སའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་
 པ་འདྲེན་མི་རྣམས་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དེ་རང་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་མ་རྟོགས་ ལོག་རྟོགས་ ཐེ་ཆོམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ།
 དབྱེ་ན་རྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲིབ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད།

རང་གི་འདུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཡང་
 ཡིན། འདུག་ཡུལ་རང་མཚན་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་སྒྲུང་
 ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་
 པའི་དབང་མངོན། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཡིད་མངོན། སྒྲུང་ལ་མ་
 ངེས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་གི་
 འདུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྒྲུང་ཡང་། ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་
 པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་དབང་མངོན་
 ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་གྱི་དང་། སྒྲ་འཛིན་
 གྱི་དང་། དྲི་འཛིན་གྱི་དང་། རོ་འཛིན་གྱི་དང་། རེག་འཛིན་གྱི་
 དབང་མངོན་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བར་ཁྲ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡིས། རྒྱས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་
 ཟུར། ཁྱེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས། གཅིག་
 ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྟེ་ཡང་། ཤིན་དུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་
 གིས། རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཟུར། ཀྱུན་གཞི་ལས་གཞན་
 མཐོང་བ་མེད། ཅེས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་སྒོ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡིད་དཔྱད། སྒྲུང་

ལ་མ་ངེས་པ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཆོམ། མངོན་སུམ།
 རྗེས་དཔག་དང་བདུན་ཡོད། དང་པོ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཆད་
 པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གི་ཆད་མ་མདོའི་སྐྱ་བུ་འགོག་པའི་
 ལེའུ་ལས། སྐྱ་ལིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན། ཁི་བཞིན་དོན་ནི་བརྟགས་
 པ་གང་། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་སློབ་དཔོན་ཞི་འཆོའི་ཆད་ཆེན་སྐྱ་བུ་
 འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྐྱ་ལས་བུང་བ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ནས།
 རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལི་མཆོན་ཉིད་བྲལ་བྱུང་རོ། །ཞེས་
 པའི་གཞུང་འདི་བུང་། རང་ལུགས་ལ། ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱོང་སྟོབས་
 དང་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་
 སུ་སྟོོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་གཉིས་གང་རུང་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་
 ལུ་ལ་བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་སྟོ་ཡིན་པ་དེ། རང་
 ཡིད་དཔྱད་ཡིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱོང་སྟོབས་ཞེས་པས་མངོན་
 སུམ་དང་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་གི་རྟེན་གཏན་
 ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྟོོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་
 ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་ལུ་
 བདེན་པ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་དང་། དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད།

མཐའ་གཅིག་དུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཆོམ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད།
 གསར་དུ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱད་དང་། རྒྱ་
 མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱད་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆ་པས་མཚན་ཉིད་དེ་
 ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ལ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་
 དཔྱད་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཟེར་བ་དེ་
 གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཐད་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
 དཔག་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་རྒྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན། མངོན་
 སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 ངེས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་
 ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག་
 རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐབ་པའི་ཆོ། ཕྱི་ཤོ་ལ་གྱིས་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པ་ལ་སྟོ་

འདོགས་མཆོད་པའི་ལྷ་རྩལ་ཏུ་ཆོག་སྤྱི་ཅམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་
 པའི་ངེས་པ་དེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་
 དང་། ཆོད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ནམ་ཆོད་པ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་རྗེས་དཔག་
 ཆོད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མེད་པ་དེ་སྤྱིར་
 སྤྱི་མེད་པར་སྤྱབ་པའི་དམ་བཅའི་ཡུལ་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་བ་
 འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་ལ་སྟོས་ཏེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྤྱིར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མེད་
 པར་སྤྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུ་ལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་
 བསམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཏན་ཆོག་སྟེ་སྒྲུང་དུ་སྤོང་ནས། དེ་རྗེས་གཏན་
 ཆོག་སྟེ་ཡང་དག་དུ་སྤོང་བའི་ས་མཆོམས་སོ་སོ་ནས་འཛིག་རྒྱ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་བརྟེན་
 པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། ཐེ་
 ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རོ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པར་བསྤྱབ་པ་དང་། ལུས་སེམས་
 རྗེས་གཅིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མེད་པར་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་ནམ་སྤྱིས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་

ཀྱི་རྟགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྟག་ལྟ་
 གཉིས་པ་ཆད་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་
 བ་དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དཔྱད་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མོས་མཚོའི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་
 ཡུལ་ངེས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་
 མ་བྱལ། །

༥ གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་བཅད་ཤེས་སོགས་སྒྲོ་
 ཏུ་མའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྣང་གི་ཆད་མ་
 མདོ་ལས། འབྱུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་
 སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ། །མངོན་
 སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྣང་
 ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ།

༦ དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི། རང་གི་འདུག་ཡུལ་རང་མཆན་
 གསལ་བར་སྣང་བ་ཡང་ཡིན་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གནི་
 མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་

རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡིད། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་ལ་
 མ་ངེས་པ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གང་སྒྲུང་ངེས་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་
 གཞི་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ན་པས་སྤྲུལ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་སྤྲུལ་འཛིན་དབང་མངོན་
 ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་ལའང་རིགས་འདྲ། སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་
 པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་གཞི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་ལའང་རིགས་འདྲ། ཚུད་
 པ་སྤོང་བ་ལ། རིགས་གཏེར་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། ཆ་པས་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་
 མ་ངེས་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
 པར་བྱེད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས་མངོན་སུམ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ངེས་
 པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ལུང་
 དེའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྱལ་ཡིན་པས་ངེས་ཤེས་ངེས་རྟོག་གིས་
 ངེས་མི་བྱས་ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་

བྱེད་པ་ལ། མཛོད་ལས། དེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །རྣམ་
 པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་པར་བྱེད་རང་ལྟར་ན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་གྲགས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་ཚུལ། འདི་ལྟར། ལྷག་བདེན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷག་བདེན་
 མི་རྟག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་ཏུ་མ་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྒྱབ་པ་ཁས། རྟགས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ལ་ཁས། མོང་
 ཏུ་འདོད་མི་རྣམས་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སྟེ་ལྟར་རང་ཡུལ་
 ལྡང་ལ་མ་དེས་པ་ཅིག་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྗེས་གཅིག་
 པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཏུ་དེས་པས་རྒྱབ་པའི་བྱིར། རྒྱབ་སྟེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། རྩོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དེས་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཆོག་ལུར་གྱི་རྩོ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་
 པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་། དེས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་
 གསུམ་གྱི་དོན་སོ་སོ་ནས་བསྟུས་ནས་འཆད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 །ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བའི་

མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་མཐའ་
 དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པས་བྱུང་པར་ཐལ། སྒྲོགས་ཆེན་པོས་མཐོང་
 ཉིད་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། དེའི་
 ཆོག་ཟུར་གྱི་སྒྲོགས་ཆེན་པོས་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱོད་ཀྱིས་དེ་མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྒྱུར་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་
 རྣམས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་
 ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང།
 འདོད་ན། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་
 ཉག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ལྷ་ཆོལ་མཁས་པས་སྒྲ་མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་
 མེད་གོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གངས་ཅན་གྱི་ཁྱུང་གི་སྒྲ་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟླ་གཅིག་
 ཟླ་གཉིས་སུ་སྒྲ་བའི་དབང་གེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་
 གཉིས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་
 སུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཆད་མ་ཆོས་
 ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་མ་
 དེས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་མ་དེས་ན་ཆད་
 མ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་
 ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་དེས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 ཡོད་མེད་དེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན། །དེས་ན་ཆད་མ་ཉིད་མི་ལྡན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དབང་མངོན་གྱིས་ཡོད་པའོ་
 མེད་པའོ་སྟུམ་དུ་དེས་རྟོག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༥ གསུམ་པ་བཅད་གེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྟོབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་གེས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། །ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དུན་སོགས་བཞིན། ཞེས་དང་། རྣམ་

འགྲུ་ལ་ལས། གྲུ་བ་གྲུ་བ་ཅན་ལས་ལ་ནི། །གང་ཞིག་རང་གི་ལས་
 མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཕམ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་
 ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
 རི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། གྲུ་བ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པས་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་དག་རི་ཆད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འདྲི་
 སྐབས་སུ་བཅད་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ་ཚུད་པ་སྤྲོང་པ་དང་
 གསུམ། དང་པོ་མཆན་ཉིད་ནི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་
 ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུ་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་
 མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་
 གྱི་བཅད་ཤེས། ཡིད་མངོན་གྱི་བཅད་ཤེས། རང་རིག་མངོན་སུམ་
 གྱི་བཅད་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས། དེ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་ལྡེ་ཡོད། དང་པོའི་མཆན་གཞི་ནི།
 དབང་མངོན་ལྡེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ལ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །འོ་ན། ཡིད་མངོན་སྤྲུལ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་བཤད་

ཕ་ལྷར་ནམ་འབྲེལ་རིགས་ཐིག་སོགས་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་དབང་མངོན་དང་པོ་ལྷས་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཐེག་དམན་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
 མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཐིག་དར་ཁྲིལ་ལས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་མངོན་སྤྲུལ་ཡིན་མོད་གྱི། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཡིད་
 གྱི་མངོན་སྤྲུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་ཡིད་གྱི་མངོན་སྤྲུལ་
 དུ་སྤྱད་པར་རིགས་སམ་གྱི་དུ་ཕྱ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཅན་གྱིས་དབྱད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སྤྲུལ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་
 ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། དེ་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་
 དབང་པོའི་མངོན་སྤྲུལ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། བྱས་པའི་རྟོགས་གྱིས་སྒྲིམ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་དང་གསར་དུ་
 མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་
 པ་ལ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་

བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ལྟར་བཞིན་
 སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་གི་ཆད་མ་མདོ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་
 གྱི་ནམ་འགེལ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་དག་ལས་ལུང་
 དངས་ནས་བཤད་མ་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱོན་
 འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱོན་པོ་ལ་ཆད་མ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་
 ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་ཆོས་
 གང་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སྤྱོན་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར།
 ཉགས་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་པ་དེ་སྒྲུ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་
 ན། ཤེས་པ་དེ་སྒྲུའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཆད་མ་ཆོས་ཅན། བྱིད་སྒྲུའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆད་མ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བྱིད་སྒྲུ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་
 བྱབ་སྟེ། སྒྲུ་ལ་ཉོགས་ཟིན་ཉོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྒྲུ་བྱས་པར་ཆད་མས་ངེས་ནས་བྱས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་
 ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དན་པ་མ་
 ཉམས་པའི་སྒྲོན་སྒྲུ་མི་ཉག་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡུགས་གྲང་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། ཇེས་
 དཔག་ཇེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 རྟེན་ ཇེས་དཔག་ཅེས་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་
 ཡུགས་ཆོས་དང་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་བརྟན། ཇེས་སུ་དཔག་ལས་
 བྱུང་ཞེས་པས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་རྟགས་
 ཅན་ཇེས་དཔག་དེ་སྟེ་ཚུལ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྒྱབ་པའི་ཡིད་དཔྱད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཆད་
 མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་
 ཟེན་རྟགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་
 པོས་ཀྱང་ཁྱོད་རྟགས་པ་གང་ཞིག་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་
 རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ། འདོད་ན། ཡིད་དཔྱད་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲ་
 འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱངས་པའི་ཁྱོད་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་གྱི་སྒྲ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒྲ་ཡིད་དཔྱད་ཅམ་གྱིས་ངས་པའི་སྒྲ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཟེན་རྟགས་པའི་རིག་པ་ལ་འབྱུལ་

ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་སུམ་ཆད་
 མའིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་དང་།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ནམ་གྲོལ་
 ལམ་སོགས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་
 རིགས་སུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཡུང་པོ་མེ་ཉག་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 དབང་གིས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་
 གི་སྤྲོ་རོལ་དེ་མ་ཐག་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་
 ཉམས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 སྒྲེ་བ་བརྗེས་ནས་བར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་རྩན་སྒྲེས་སོགས་དུ་མ་མངོན་དུ་
 བྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཡུང་པོ་མེ་
 ཉག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་
 འདྲ་བའི་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་བའི་
 རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་

གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲོན་ས་དངས་པའི་
 བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་ལ་རང་འདྲེན་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་སྒྲ་མས་རྟོགས་ཟིན་
 བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒྲོན་ས་དངས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་
 ལས་ལ་ནི། །ཁྱད་པར་རུང་ཟད་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། ལྷན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་བས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྲོ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཐོབ་
 གྱི་བར་དུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཉམས་པ་མི་སྟེན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷན་ཞུགས་སྐྱེ་གཤེགས་ཁར་བདག་
 ཆགས་གྱི་སྟེན་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ལྷན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་
 ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྒྲོན་པོ་འཇལ་
 བྱེད་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིག་པོ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གང་ཞིག་སྒྲིག་པོ་
ཆད་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲལ།

༥ བཞི་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྒྲིག་པོ་ན་
ཕྱོགས་གྲང་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་སྤྱི་ནས་གཅིག་པ་ལ།
འབྲལ་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་གྱུར། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་
སྤྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་བྱེད་པ་སྤྱིར་པ་དང་གསུམ།

༥ དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་
ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཚུས་
གང་པར་མོས་པའི་བྱེད་པར་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱལ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་
དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་ན། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཚུས་
གང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས།

༥ གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
རང་གི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲལ་པའི་རིག་པ་དེ་རང་ཉིད་
ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དེ་བྱེད་ན་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་
ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་
པོའི་མཆན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྣངས་ལ་འབྲལ་པའི་གསལ་སྣང་

ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་
 དེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་
 པ་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྟ་ཡོད། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་
 སྐྱངས་ལ་འབྱུལ་བའི་གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་
 པ་དེ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་
 གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་
 གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པར་གྱུར་བའི་ལོག་ཤེས་
 ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་རི་བོང་རྩ་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་རིག་ལྟ་བུ། །

༥ ལྟ་བུ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ནམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་
 རྟོགས་སྒྲུང་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དེར་སྒྲུང་པ་ལ། ཐེ་
 ཚོམ་བར་བར་རིགས་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་
 སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་
 ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཉིས་པའི་སྒྲོ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཐེ་ཚོམ་

ལ་དབྱེན་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ། ཆ་
 མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་ཡོད། གླ་རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་མི་
 རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ། དེ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། གླ་
 རྟག་གམ་མི་རྟག་པལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དེ་དོན་མི་
 འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན། གླ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྟམ་དུ་ཅེ་གཉིས་མཉམ་
 པ་ལྟ་བུ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་གསུམ་པོ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་
 དུ་གྱུབ་པམ་མ་གྱུབ་པལ་ཆེར་མ་གྱུབ་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཆོས་
 ཅན། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་
 དགོས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་མོངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྟབ་སྟེ། ཅ་ཉོན་དུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ལྟབ་
 པ་གང་ཞིག་ཅ་ཉོན་དུག་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སྐུལ་ལེན། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་

ཅེ་གཉིས་པའི་སེམས་བྱུང་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ལྷ་མིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར།
 འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྷ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེ་ཆོམ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།
 ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅེ་གཉིས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན།
 ཅེ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཆོམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ལུལ་ལ་ཅེ་གཉིས་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་འདྲོད་ན། ཅེ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་འདྲ་
 པའི་ཅེ་ཉོན་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཆོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་སྟེ། འདྲོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ།
 རང་ལུགས་ལ། རང་ལུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་ཅེ་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཅེ་ཉོན་དེ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་

དོན་འགྱུར་གྱི་ཐོ་ཚོམ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐོ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་གྱི་ཐོ་
 ཚོམ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྤྲུལ་གཤམ་མི་དྲག་པོ་ཆེར་མི་
 དྲག་ལས་ཆེ་སྤྲུལ་པའི་ཐོ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྤྲུལ་གཤམ་
 མི་དྲག་པོ་ཆེར་དྲག་ལས་ཆེ་སྤྲུལ་པའི་ཐོ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
 སྤྲུལ་གཤམ་མི་དྲག་རིམ་བུ་བཞི་ཡིན་སྤྲུལ་པའི་ཐོ་ཚོམ་ལྟ་བུ། །

༥ ཅ་བའི་ས་བཅད་དུག་པ་དང་བདུན་པ་མངོན་རྟེན་བཤད་
 པ་ལ། ཐོ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་མཚན་སྤྲུལ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། སྤྲུལ་མཚན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 རྟེན་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་པ་གསལ་སྤྲུལ་ཅན་བཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་
 རྟེན་མེད་ལོག་ཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ།

༦ དང་པོ་དེ་ནི་ད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྲོ་བ་དཔོན་སྤྲོ་གས་
 རྒྱུད་གི་ཆད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲིར་བ་ཡི། རྟེན་
 པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་
 པ་དེ་ནི་ད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྒྲིར་བ་ཡི།
 རྟེན་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་དེ་ནི་ད་འཆད་པ་ལ།
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྲུལ་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་།
 འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་

སོ་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཟེར་ན། བ་ལང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་དོན་
 འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བད་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བད་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྒྲོ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
 པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་དོད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུང་
 དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་
 སྒྱུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རྒྱས་ཏེ། སྒྲོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་
 གི་ལྷགས་ལ། སྒྲོ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་དོན་འདྲེས་རུང་ཞེས་པས་སྒྲོ་དོན་འདྲེས་པར་
 འཛིན་པས་མ་བྱུང་པ་དེ་བཞུན། ཞེན་རིག་ཅེས་པས་དེ་དང་རྟོག་བྲལ་
 གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཔྱེན་རྟོག་
 པ་དོན་མཐུན་དང་། དོན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད། རང་ལུ་ལོ་དང་

པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དོན་གཅིག་རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་
 པ་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་རྟོག་པ་དང་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་
 མེད་ཀྱང་། རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་
 བར་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད། སྒྲི་སྒྲི་ཅམ་
 གྱི་སྒྲོན་ས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཆོན་
 ཉིད། དོན་ལ་བསམ་ནས་ངེས་པ་རྟོན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། བསམ་བྱུང་
 དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་ཡང་
 དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཞེན་རིག་དེ།
 སྒྲོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། །

༥ རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། ཐོ་རིག་དུག་དུ་དབྱེ་བ་ལ་
 དུག་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་
 དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་
 ཕན་བཞེད་པ། ཞེས་པའི་ཚད་མར་གྱུར་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེའི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ། ཚད་
 མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། དོན་བྱེད་ལྷན་པར་གནས་པ་ནི། མི་
 བསྐྱེད་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་འཆད་པ་ལ། མ་

ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཚད་
 མའི་གངས་ངེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་
 གྲང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ཁྱོད་
 མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་ཚོས་
 གཤགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་
 ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གངས་ངེས་ཀྱི་
 དགོས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་མཐོང་བའི། གཅིག་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
 སེལ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཐར་འབྱུང་སྤྱོད་པས་འཆད་པ་ལ་རྟོག་
 བའི་སྐད་ལས། གཉིས་ཞེས་སློབ་པས་གཅིག་དང་གསུམ་དང་བཞི་
 དང་། རྩ་དང་བྱུག་དང་བདུན་དུ་འདོད་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་རྒྱ་རི་དང་རིན་ཆེན་རྩ་རྩི་དང་ཀླ་མ་ལ་བྱི་
 ལ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དགག་
 གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གངས་ངེས་
 ལ་དབྱེད་པ་གངས་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
 ཚད་མ་བསྐྱུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་

ན། བཅད་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསྐྱ་བའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་
 ཏུ་འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལྟ་མས་མ་རྟོགས་
 པའི་དོན་གསར་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ལྟ་མས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་རྟོགས་
 ཟེན་པའི་སྒོ་ཅིག་ཚད་མ་ལ་འཛོག་ན་ཚད་མའི་གུངས་ངེས་ཐུག་མེད་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་
 ཞེས་པ་གཉིས། སྒྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཚད་མ་མདོ་ལས་ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་
 རྒན་སོགས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་
 བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཏུ་གསར་ཏུ་ཞེས་སྒྲོས་པས་རྟོགས་ཟེན་རྟོགས་
 པའི་རིག་པ་དང་སྒོ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་
 སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ཇོ་རྒྱ་རིའི་བྱིས་པ་འཇུག་
 པའི་རྟོག་གོ་ལས། མ་བཟུང་བ་འཛོན་པ་སྒྲོས་པས་ནི་རྒན་པ་ལ་སོགས་
 པ་བསལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མི་བསྐྱ་བ་དང་ཤེས་
 པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསལ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཐ་དད་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག་སྒྲ་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱི་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པས་བྱལ། ཕྱི་
 མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། འོ་
 ན་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་ན་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བས་བྱལ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱར་འཛིན་གྱི་
 མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བར་ཐལ།
 ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་གི་བཅད་དོན་རྒྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྩ་བུ་རིས་བྱིས་པ་འདུག་
 པའི་དོན་གཤམས། སྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་སྒྲོས་པས་བསྐྱུ་བར་བྱེད་
 པའི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་ན་ཤེས་པ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཆང་བས་བྱལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་། མེས་བཙོ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་
 ཆང་བར་ཐལ། མི་བསྐྱུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཆང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མི་བསྐྱུ་བ་དེ་ལ་ཡུལ་མི་བསྐྱུ་
 བ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ།
 སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྒྲིའི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་རྒྱས་པ་གྲུབ་

ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་
 དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་
 ཅན་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མེས་
 བུད་ཤིང་བསྐྱེད་ཤེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཡུལ་ཅན་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པའི་
 དོན་ཅན་གྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་
 ཡུལ་ཅན་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
 ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འབྱུང་བའི་མིག་དབང་ཆོས་
 ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་མ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་
 བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་དབང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་དབང་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་
 པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཞེས་སྒྲོས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཁྱིས་པ་འདུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། ཤེས་པ་
 ཞེས་སྒྲོས་པས་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་

ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་ཞེས་སྟོས་པས་བཅད་ཤེས་
 དང་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོད། མི་
 བསྐྱུ་བ་ཞེས་སྟོས་པས་རང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
 ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོད། རིག་པ་ཞེས་སྟོས་པས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་མིག་
 དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་པས་རིག་
 བྱེད་རྟག་པ་དང་རང་བྱུང་གི་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་འབྲལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་
 རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་བྱུང་བ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་
 གཅིག་ཅར་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གའི་སྐད་ལས། དེའི་
 སྟོན་ཡུལ་སྤར་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཁོ་བོས་
 རི་ཇི་ཅམ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བསམ་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་

མཁྱེན་དང་ཚད་མ་ལ་གསར་དོགས་ཀྱིས་མ་བྱལ་པ་མཆོར་རེ་ཞིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་
ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བས་བྱལ་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་དེས་
བྱལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འོ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དོན་སྤྱོད་ན་དུ་འབྱུང་ནས་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གསར་དུ་འཇལ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན། མ་བྱལ་སྟེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དེས་གཅིག་ཅར་དུ་གསར་དུ་དོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
སྒྲིལ་ཏེ་ལ་པར་དོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་
ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚད་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྒྲིལ་ཏེ་ལ་པར་གསར་དུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེ་འཇལ་བའི་
སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་

སྤྱིར་ ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གིས་གསར་དུ་གཅོད་
 རྒྱུ་ལྟོ་འདྲིམ་མེད་པས་བྱལ་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་སྤྱིར་
 དེར་ཐལ། གྲུ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་སྤྱིར་ དེར་ཐལ།
 གྲུ་མི་རྟག་པར་སྦྱུང་པའི་རྗེས་བྱལ་པར་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་
 ལ་སྒྲོ་འདྲིམ་བཅད་ཟིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཁ་ཅིག་མ་བྱལ་ཟེར། དེར་
 ཐལ། གྲུ་ལ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདྲིམ་བཅད་
 ཟིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱལ། དེས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུའི་ཅེ་གཉིས་པ་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་འདྲིམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲུ་མི་རྟག་རྟོགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས། གྲུ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདྲིམ་ལྟན་སྦྱུས་ལ་གཞོད་
 པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལ་སྒྲོ་འདྲིམ་བཅད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་
 ན་མ་བྱལ། དེས་དེ་ལྟན་སྦྱུས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་
 ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱལ་པར་འཐད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གྲུ་
 མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདྲིམ་ལྟན་
 སྦྱུས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཀུན་བདགས་མཛོན་གྱུར་
 ལ་གཞོད་ཀྱི་ལྟན་སྦྱུས་ལ་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་ ཡང་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་མི་བསྐྱུ་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་

དུ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱལ། ལུང་དེ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ། མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་
 པ་བསྟན་པ་ལ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན་མི་ཆོག་ཅེས་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པས་སྤར་མ་བཅད་པ་འམ་མ་བཟུང་བའི་དོན་གསར་ཉོགས་
 དེ་ཡང་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
 རེ་བསྟན་པའི་བྱིར། ལྟ་དབང་སྤོས་ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་ཞེས་
 པས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་
 བྱེད་ཀྱང་ཞེས་པས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་ཏོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་གྱིས་ཆད་མའི་
 མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་བྱིར་ན་མ་
 བྱལ། དེ་གཉིས་གྱིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་བསྟན་པ་ལུང་
 དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ །རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ།
 ཆད་མ་བསྐྱེད་ཅན་ཤེས་པ། མི་བསྐྱེད་ཤེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཆད་
 མའི་མཆན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་
 ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་

ན། འོ་ན། ཚད་མ་བསྐྱེལ་ཅན་གྱིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་
 སྤོའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་
 པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣང་དུ་ཚད་མ་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

༥ ཚད་མའི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་
 བོལ་གས། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་
 དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་
 ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བཅེར་ན། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་ཡལ་འདབ་ཅན་
 གྱི་གིང་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་ལ་བྱེད་པར་མ་ངེས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་གིང་བྱེད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་གིང་རིང་པོའི་ངོ་
 བོའི་སྤྱི་དེ་ངེས་ནས་བྱེད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
 ངེས་དགོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྗན་ལས་གིང་གི་བྱེད་པར་

ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ལ་སློ་གཞན་
 ལ་སློས་མི་དགོས་པའི་རིག་པ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་ལྟར་སློས་དགོས་པའི་རིག་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་
 གོམས་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཆད་མ་
 ཡིན་པར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེའི་
 གཟུང་དོན་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་བྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཆད་
 མར་སོང་བས་བྱབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཞེས་
 པའི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡུལ་
 རྩེད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་
 པ་རང་སློབ་ས་ཀྱིས་འདྲེན་རྒྱས་པ་ཅིག་གི་རྩེད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་
 བྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན། མི་

འབྲུང་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མངོན་
 སུམ་ཡང་ན། ཞེས་པས་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་
 མོགས་དུ་མ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་བཞུན། རོན་མེད་ན་ཞེས་པས་རང་གི་གཞལ་
 བྱའི་སྟེང་ན་རོན་གྱབ་པ་མེད་ན་ཞེས་བཞུན། མི་འབྲུང་བ་ལ། ཞེས་
 པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་རོན་གྱབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་
 མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་བཞུན། ཚད་མ་ཡིན། ཞེས་
 པས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྟེང་ན་རོན་གྱབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་
 འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་འགོ་རྒྱུ་བཞུན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་
 ན་རང་ལུགས་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་རོན་གྱབ་པ་མེད་ན་
 རང་ཉིད་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་
 རྒྱས་པའི་ཚད་མ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་
 མ་དང་། མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཐམས་
 ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་
 པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་
 རོ། ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་

ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཆད་མའོ། །ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྤངས་ན་དོན་མ་གྲུབ་ན་
 རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཞན་སྒྲིབས་ཀྱིས་འདྲན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆད་མ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉོག་
 བའི་སྐད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་
 ཆད་མ་སྤེལ་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་
 བ་ན་མངོན་སུམ་དང་པོ་བ། ཡིད་མ་གཏད་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་
 དང་གསུམ་ཡོད་དེ་ཡུལ་འོ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་
 སུམ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་
 དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་མ་གཏད་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། རྒྱུ་རིང་
 པོ་ནས་མེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པའི་
 མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་གངས་ངེས་ཀྱི་
 རྒྱ་མཆན་ལ་དགག་གཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་
 སུམ་དང་ཇེས་དཔག་གི་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་
 ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། འོ་ན་ཆད་

མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞུང་བྱ་ལ་སྤྱི་
 མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞུང་བྱ་ལ་རང་
 མཚན་གྱིས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེའི་
 གཞུང་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
 སྤྱི་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་
 ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 བྱ་ལ་རང་རང་གི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་བྱ་དང་། དེ་མ་ཡིན་
 པའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ནས་
 པ་གཉིས་ཏེ། བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེན་པར་བྱ་བའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་བྱ་རང་སྤྱི་སོ་
 སོར་མི་འཇོག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བཟུང་ཡུལ་ལ་རང་
 མཚན་གྱིས་བྱུང་། དེའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་སམ་གཞུང་བྱ་འཇུག་ རྟོག་
 རྟོག་ལ་སྤྱི་མཚན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྷན་ཆུང་བ་ལས།
 མངོན་སུམ་གྱི་བཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། མངོན་
 སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཚད་
 མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་གྱིས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། དེའི་བཟུང་
 ཡུལ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་བྱལ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་དངོས་གཞལ་
 རྣམས་ལ་རང་མཚན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྷན་ཚུང་བ་ལས།
 དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ལ། བཟུང་བར་བྱ་བ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ལ་སྤྲང་ན་རྟོག་པའི་སྤྲང་ཡུལ་ཡིན་པས་
 བྱལ་ལ། རང་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ལ་མི་སྤྲང་བས་བྱལ་སྒྲམ་པ་དང་།
 དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་ན་མི་ཡིན་པས་བྱལ་བ་གཉིས་ལ་འབྱུང་
 རྣམས་རྟོག་པའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་
 བྱལ་བེར་ན། རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དུམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྗེས་དཔག་ལ་བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག་བྱོད་དེའི་འཛིན་སྤངས་
 ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་
 ན་བྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་བྱལ་བའི་ཕྱིར། མོང་
 དུ་འདོད་ན། དེའི་སྤྲང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པའི་སྤྲང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཆན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱལ་སྤེ། རྟོག་པའི་སྤང་ངོར་གྲུབ་པ་སྤྱི་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། མངོན་
 སུམ་གྱི་སྤང་ངོར་གྲུབ་པ་རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཆད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་ཡོད་པར་
 རྒྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་རྟེན་དོན་སྐྱེས་
 ལ་རང་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ཐུན་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཆན་ཐོབ་པ་རྒྱད་པར་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏེར་གྱི་ཆོག་ཟིན་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ།
 གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་གྱིས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས།
 གཞལ་བྱ་རང་མཆན་ཁོ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 རྒྱལ་སྤེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཆན་དང་སྤྱི་མཆན་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་དེས་དངོས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་མ་
 གཞལ་བྱ་རང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་རྒྱལ་སྤེ། ཆད་
 མ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་
 གི་མཆན་ཉིད་སྤྱད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་རྒྱའི་འགྲེལ་པ་

ལས། །ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ནི་རིགས་ཐིག་དར་ཁྲིལ་ལས། མཐར་རང་
 མཆན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་སྟེས་བུའི་དོན་དུ་
 གཉེར་བུ་ཡིན་པས་བྱལ། ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་
 པས་བྱལ་བེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་མ་གང་གི་ཡང་རྟེན་
 དོན་དང་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །འཐད་ཐུན་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་སྟེས་བུའི་
 དོན་དུ་གཉེར་བུ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་
 ལ་སྟེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་
 བཅད་ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བདུན་
 ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཆད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྟེས་
 བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་མ་ཡིན་ཡང་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་
 མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་དངོས་མེད་ཡིན་པས། འདུས་མ་བྱས་དངོས་
 མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བའི་

འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་གཞག་གཞན་རྒྱུ་ལ་རིགས་
 འདྲེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟོག་པའི་ཞེན་ས་ཡིན་
 ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ས་
 ཡིན་པས་བྱུང་བཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྣང་
 ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མའི་ལམ་
 སྒྲིག་ལས། རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་ས་ནི་སྣང་བ་དོན་དུ་མེད་པ་དེ་
 ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཞིག་
 ཁྱོད་དེ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་གུབ་སྟེ། རང་
 གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལོག་གེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཆད་མའི་གངས་
 དེས་ཀྱི་གོ་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ཆད་མ་ཡིན་ན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་མཛོན་
 རྗེས་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་
 པའི་ཕྱིར་བཟེར་ན། འོན་གངས་དེས་ཡིན་ན་མུང་སུམ་འགོག་པའི་གངས་
 དེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གངས་
 དེས་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་པའི་གངས་དེས། དགོས་པ་ཅན་ཀྱི་གངས་

ངེས། རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས། ཡུང་སྐྱུ་འགོག་པའི་གྲངས་
 ངེས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་རང་ཡིན་
 པར་གྱུར་པའི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཡུང་སྐྱུ་སེལ་
 པའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལོག་རྟོག་སེལ་པའི་གྲངས་ངེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། ཡུང་སྐྱུ་སེལ་པའི་གྲངས་
 ངེས་ལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས། དེ་
 གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་གཅིག་དང་གསུམ་བཞི་ལྟ་སྟགས་འདོད་
 པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གའི་སྐད་
 ལས། རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གཅིག་དང་གསུམ་དང་བཞི་
 དང་ལྔ་དང་དྲུག་ཅེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བསལ་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ལ་རང་དོན་རྗེས་
 དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་
 དེ། དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། དེ་ལ་
 གཉིས་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་

གམ་སྐྱབ་ངག་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་རྗེས་དཔག་སྦྱིད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོད་
 མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་ནམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་བསྟན་པའི་གྲངས་ངེས་དེ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་དུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་རིགས་བསྐྱུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྔ་རྒྱན་ལས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་
 མདོན་མཐོ་ལ་སྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཆོགས་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོས་
 པའི་གྲངས་ངེས་གཉིས་སོགས་དུག་པཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཡུང་སུམ་སེལ་བའི་
 གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་
 བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཆོད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་
 ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མདོན་སུམ་ཆོད་མ་དང་རྗེས་དཔག་ཆོད་མ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཅིག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་གངས་
ངེས་པ་སོགས་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་ཡུལ་ལམ།
གཟུང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གནིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་སྒྲུང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་སློན་ནས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། སྤྱི་མཚན་སྒྲུང་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་སློན་ནས་རྗེས་དཔག་གནིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གནིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།
མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་གནིས། དང་པོ་ལ་
ངོ་པོའི་བྱེད་པར། གངས་ངེས་ཀྱི་བྱེད་པར། སྤྱོད་ཀྱི་བྱེད་པར།
སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བཞི་ལས། དང་པོ་འཆད་པར། ཆད་མ་མདོ་
ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དགག་
གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིག་
པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ནིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆོག་ཟུར་དུ་
རྟོག་བྲལ་ཅམ་སློས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་

ལུ་མ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། མ་འབྲུལ་གོང་དུ་
 བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་མ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། དེ་
 མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དུང་དཀར་མེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས། རྩོན་ཤིང་
 འགྲོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་ནམས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་ལ་འབྲུལ་ལ་དབྱེབས་ལ་
 ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་སྤྱར་བའི་མངོན་སུམ་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་དབང་གྲོམ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁུབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། ཆད་མའི་ལམ་སྒྲིག་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱལ་
 དབང་གྲོམ་ཞེས་པ་ནས། དུང་དཀར་མེར་པོར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས།
 གྱར་ཞུགས་པ་ན་རྩོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྒྲུང་བའི་དབང་ཤེས་དག་ནི་འདོད་
 པའི་དོན་ཐོབ་པས། ཞེས་པ་དང་། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཆད་མར་
 མི་འགྲོ་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཆད་མ་མདོ་ལས། མངོན་
 ལུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

འཕྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་གྱུར་ཞུགས་པ་ན་ཚྲོན་གིང་འགྲོ་བར་
 རྒྱང་བའི་དབང་ཤེས་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་རྒྱང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སློ་ན་རེ། དེའི་སློན་
 མེད་དེ། དུང་དཀར་སེར་པོར་རྒྱང་བའི་དབང་ཤེས་དུང་དཀར་སེར་
 པོ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་རྒྱང་དང་ཚྲོན་གིང་འགྲོ་བར་རྒྱང་བའི་དབང་
 ཤེས་ཚྲོན་གིང་ལ་མ་འབྲུལ་བས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་འབྲུལ་པར་དེ་ལྟ་མོད་
 གྲུང་སེར་པོ་ལ་འབྲུལ་ཞིང་དབྱིབས་ལ་མ་འབྲུལ་བས་འདོད་པའི་དོན་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྒྱམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དུང་དཀར་སེར་པོར་རྒྱང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སེར་པོས་མ་
 བསྐྱད་པའི་ཆ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚྲོན་གིང་འགྲོ་བར་
 རྒྱང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ཚྲོན་གིང་གི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཆད་མར་མ་སོང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་རྒྱུང་བ་ལས། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་གིང་དང་
 རི་ལྟར་འཕྲད་ཅེ་ན། རྒྱང་ཟད་གྲུང་འཕྲད་པ་མེད་དེ། གང་ཡོངས་
 སུ་བཅད་པའི་གིང་ནི་རྒྱམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ལ། གིང་
 ནི་འགྲོ་བ་མེད་པས་རྒྱང་ཟད་གྲུང་ཕྲད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འོན། དེ་གཉིས་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་
 གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་པས། ཁ་ཚོན་བཅད་དཀའ་ཡང་མཉམ་མེད་ཙོང་
 ཁ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་ཏེ།
 ཚད་མ་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན།
 ཚེན་པོ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་པས། ཞེས་པ་ནས། འདྲན་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ཁས་སྦང་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སློ་
 རྩེད་གི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་སློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 དང་། ཁ་ཅིག་ལྟ་བུ་གཉིས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 པའི་སློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་བཤལ། དེ་ལོག་
 བེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤལ། ཡུལ་ངོ་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འབྱུལ་
 པའི་ལོག་བེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ནོར་བུ་སློ་རྩེད་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་བཤལ། ནོར་བུའི་འོད་དེ་ངོ་པོ་ནོར་
 བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིད་གྱིས་སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་
 གྱི་འདོད་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་བཤལ། དེ་རྣམས་གྱི་སློ་རྩེད་
 གི་ནོར་བུའི་འོད་འཛིན་པའི་དབང་བེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སློ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་སློ་དེ་རྗེས་

དཔག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལ། ཚད་མ་རྒྱན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ནོར་
 བུའི་འོད་ལས་ནི། རྣམ་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་མཐུ་
 ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་
 གཏེར་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་དེ་ལ་
 བྱེ་སྐྱེས་དེ་ལ་གསུམ་ཁོ་ནར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་བཞི་ཁོ་ནར་འདོད།
 དངོས་སྐྱེ་པས་གཉིས་ཁོ་ནར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན་རིགས་གཏེར་ལས།
 མངོན་སུམ་བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལྷགས། བྱེ་བྲག་སྐྱེ་གསུམ་རྣམ་རིག་
 གཉིས། ཞེས་རྣམ་རིག་པས་དེ་ལ་རང་རིག་དོན་རིག་གམ། རང་
 རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཞེས་པ་བརྟན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རིགས་གཏེར་དར་
 རྒྱུ་ལས། དེ་ནི་བཞི་པོ་དེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་ལྷགས་ལ་ཆོག་པ་ལྟར་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་
 ངེས་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་
 བཞི་བཤད་པ་དེ་ཡུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཟེར་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་འདིར་བརྟན་མངོན་
 སུམ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩྱེད་པ་སྤྱོད་བའི་སྐབས་

ཡིན་པས། དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་མ་བསྟན་པའི་
 བྱིར་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་འཕྲོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་བྱུང།
 ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རིགས་ཐིག་དར་རླེག་ལས། གཞན་སེམས་
 རེས་པའི་མངོན་རེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་བཞི་པོ་འདི་གང་གི་ནང་
 དུ་ཡང་དབྱེ་བར་མ་བཞོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་འཕྲོར་རྟོགས་པ་
 བསམ་མི་བྱུང། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་
 འདིར་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། སུང་སུམ་སེལ་བའི་གངས་
 ཅེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལོག་རྟོག་
 སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྱག་སྐྱ་བས་མིག་
 དབང་སོགས་ཁོ་ན་ལྟ་བུ་དང་། མདོ་སྒྲེ་པས་ཡིད་མངོན་བཤད་པ་
 ལ་དགག་པ་བྱས་ཤིང་། བྱེ་སྐྱས་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་དང་། ལུ་
 རྟོགས་དཔྱོད་པ་བས་རྣམ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་
 ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། རིགས་ཐིག་དར་རླེག་ལས།
 བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་བྱིར་
 དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མ་འཁྲུལ་
 བ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། རིགས་གཉེར་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་

བྲལ་མ་འབྲལ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། མངོན་
 སུམ་ཡིན་ན་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱད་པས་བྲལ་ཅེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། འབྲལ་བ་ནི་རབ་
 རིབ་དང་གྱུར་ཞུགས་པ་དང་མགལ་མེ་བསྐྱོར་བ་སོགས་དབང་པོ་ལ་
 གནོད་པའི་སྦྱོན་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་
 ན། སོ་སྦྱོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲལ་བར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་
 སུ་སྣང་བ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྣང་བ། ཐ་
 སྣང་དུ་སྣང་བ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་
 མ་ཀྱན་བརྟམ་དར་རླེག་ལས། སེམས་ཅམ་པས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་
 པ་འབྲལ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་ཀྱང་ཤེས་པ་དེ་ལ་མ་
 འབྲལ་བས་བྲལ་པ་མདོ་སྟེ་པ་འདོད་ཀྱི། སེམས་ཅམ་པས་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་ལས་
 བཤད་པ་དེ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་
 ཅམ་པ་རང་ལུགས་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་
 འབྱུང་གི་མི་བསྐྱུ་པའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མ་

དེས་དར་རྒྱུ་ལས། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གྱི་བར་
 ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་
 ཉིད་ཏུ་འཇོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་སུམ་
 གྱི་སྐྱ་བཤད་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་
 བཤད་པའི་ཆེ་དབང་པོའི་སྣོན་ས་བཤད་དགོས། འཇུག་པའི་ཆེ་དོན་
 དེ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱིས་
 པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། དབང་པོ་ལ་བརྟན་པ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྐྱས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་
 མ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་
 དབང་པོས་བྱས། ཞེས་དང་། ཟླ་བ་གསལ་པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་
 འོག་མའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་བཤད་བཀོད་པའི་ཆེ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
 བར། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟན་ནས་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་མོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། མངོན་
 སུམ་གྱི་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དོན་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་གསལ་
 པའི་དབང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་སྐྱེས་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་བཤད་
 པའི་ཆེ་དབང་པོ་ལ་བརྟན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་

ཕྱུ་ཀླ་སོ་སོར་ཕྱལ་ན་ཕྱུ་ཉི་ཞེས་པ་སོ་སོ་དང་དོན་དེ་དང་དེ་ཞེས་སྒྲིམ་
པ་སོགས་ལ་འདུག ཡུ་དབང་པོ་ལྔ་ལ་འདུག་པའི་བྱེད་ཏེ། རྩོ་རྒྱ་
རིས། དེས་ན་ནུམ་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རུང་
མངོན་སུམ་བྱེད་པའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིམ་བཞིན་བྱར་གྲགས་སོ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

༥ རང་གི་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་
སོའི་དོན། སྒྲ་དོན། གངས་ངེས་ཀྱི་དོན་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ་མངོ་
རྩེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་
རུང་ཟད་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པའི་རིག་
པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་
མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད།

༦ གཉིས་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་
རྟོག་བྱལ་མ་འབྲུལ་པའི་གཞན་རིག་དེ། དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད།
དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དེ་ནས། རིག་བྱུ་འཛིན་པའི་དབང་
མངོན་གྱི་བར་ཁྲ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཆད་མ་
དང་བཅད་ཤེས་དང་སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོག་སུམ་རེ་ཡོད། དང་པོ་

གསུམ་སེ་སེའི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཆན་གཞི། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་
 པའི་མཆན་གཞི། ངས་གཟུགས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྐུམ་པའི་ཐེ་
 ཆོམ་འདྲེན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན། །

༥ ཡང་དེ་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུན་གསུམ་རེ་ཡོད་དེ། རང་རང་
 གི་དམིགས་རྒྱུན། བདག་རྒྱུན། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་
 ཐུང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་ཐུང་
 གྱི་རྒྱུན་དེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། གཟུགས་དང་གྲུབ་
 བདེ་དཔྱེར་མེད་གྱི་ཇུས་གཅིག་པའི་མི་དྲག་པ་རགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་
 པའི་ཐུང་། ལྷ་མོ་མི་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཏུས་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མ་དང་། ཏུལ་ལྷ་རབ་རྣམས་དེ་ཡིན་པ་གཏོད་པའི་ཐུང་། དེའི་
 དམིགས་རྒྱུན་དང་དེའི་གཟུང་དོན་གཉིས་སྐབས་འདིར་ཡིན་བྱུང་མཉམ་
 ཡིན་ནོ། །གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ་སྒྱེད་པར་ཐུང་
 པའི་རྒྱུན་དེ་དེའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དཔྱེན། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དང་། ཐུན་མོང་པའི་བདག་རྒྱུན་གཉིས་
 ཡོད། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་རྒྱས་སུ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྒྱེད་པར་ཐུང་པའི་རྒྱུན་དེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད།

མཆན་གཞི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱིན་
ལས་གཞན་པའི་དེ་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་པའི་ཀྱིན་དེ་གཉིས་པའི་
མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི། དེའི་བདག་ཀྱིན་གྱི་ཡིད་ལྟ་བུ། དེ་གསལ་
རིག་དུ་སྐྱེད་པའི་ཀྱིན་དེ་གསུམ་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་ནི། དེའི་
ལྷ་ལྷུ་མ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷ་ག་མ་ནམས་རིགས་འདྲ།

༥ གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུ་ལ་
གསུམ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་བཟུང་
དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་རང་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་
ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད། སྤྱིར་
སྤང་དབང་མངོན་གྱིས་བྲངས་བའི་སྤོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་དེའི་
མཆན་གཞི། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་དུ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་
མངོན་གྱི་བཟུང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་ཞེས་སྒྲིམ་པས་རང་
ཡུལ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་ནམ་སྟམ་པ་དང་། དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནམ་
སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཏེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས། སྐད་ཅིག་གཉིས་
པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བཟུང་བེན་པ་འཛིན་པ་ཉིད་བསལ་ལོ། ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྒྲིམ་པས་ནམ་འབྱུར་མངོན་
སུམ་བསལ་ཞིང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་

བས་ལོང་པ་དང་འོན་པ་སོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་
 ཏེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་
 ཡིན་པས་ཞེས་པ་ནས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་
 གྱིས་ཀྱང་ནལ་འབྱེར་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་
 བསལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་མངོན་
 ཡིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་བྱབ་སྟེ། རྟོག་གའི་སྐད་ལས།
 དབང་མངོན་འདས་མ་ཐག་དུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན། སྒྲ་
 འཛིན་ཡིད་མངོན། དེ་འཛིན་ཡིད་མངོན། རོ་འཛིན་ཡིད་མངོན།
 རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་དང་ལྡ་ཡོད། གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་
 རིགས་གཏེར་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ན་རེ། དང་པོར་དབང་མངོན་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་དེ་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ།
 དེ་རྗེས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སོགས་དབང་ཡིད་སྟེལ་
 མར་སྐྱེ་བ་རྟེན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དང་པོར་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་དེས་དེ་མ་ཐག་རྟེན་
 དང་དབང་པོས་བདག་རྟེན་བྱས་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་
 པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་རྟེན་མཚུངས་པས་སྐྱེད་

ལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མཐར་འགག་པའི་བར་
 དུས་མཉམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཕྱིར་ལྟའི་མངོན་སུམ་གཉིས་དང་། རང་
 ལྟའི་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་དང་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་འགྲོས་
 གསུམ་པ་འདི་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བའམ་གྱི་ཀ་ར་ན་མའི་ལུགས་སུ་
 བྱས་པ། ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་སྟེ་བ་སྟོབ་དཔོན་
 ཚོས་མཚོག་གི་ལུགས་གསུམ་གྱི་ཐུ་ཕྱི་གཉིས་མི་འབད་ལ། བར་མ་
 འབད་ཟེར་རྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། སྟེལ་མ་དང་ནི་རྒྱན་གྱི་མཐའ།
 གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཡོད། ཅེས་སོ། རྒྱན་གྱི་ལུགས་སྟེལ་
 མར་འདོད་པ་མི་འབད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་
 བོད་དུ་འགྱུར་བ་གཅིག་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟེ་བདུན་
 ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་ལས། དབང་ཡིད་སྟེལ་ནས་སྟེ་བར་རྒྱན་མཐའ་
 པོས་བཞེད་དོ། ཞེས་མཐས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་གྱི་
 བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་
 གང་ནའང་མི་གསལ་ལོ། ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་དར་ལྗིང་ལས་
 ཀྱང་། སྟེལ་མར་སྟེ་བ་ད་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ན་མི་སྣང་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟེལ་མར་སྟེ་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཞོད་བྱེད་མང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལུགས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་ཀྱང་།

དེ་ལྷགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དབང་མངོན་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་
 ཆེ་བར་མ་ཆད་པར་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དབང་ཡིད་སྒྲུབ་ཅིག་
 མ་སྒྲེལ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིམ་
 གྱིས་འཛིན་ན་དེ་ཚུང་བ། རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་གྱི་ལྷགས་ལ་དབང་ཡིད་སྒྲེལ་མར་
 འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་གྱི་ལྷགས་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་
 མངོན་དུས་མཉམ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་དེས་
 ཡིད་མངོན་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་འདོད་པས། དབང་མངོན་དུས་སུ་ཡང་
 རྟོག་པ་སྒྲུབ་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ལས། གོ་མས་ལས་མདུན་
 ན་གནས་པ་ལས། །འདིའི་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་། །མངོན་སུམ་བྱེད་
 ཕྱིར་དེ་ལ་ནི། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་བཅད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་
 གཞན་དུ་སྒྲོའོ། །འདིས་འགྲོས་ཅི་ན་འགྲོས་གསུམ་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་
 གྱི་ལྷགས་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་།
 དེ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་
 བལ་དུ་མདོད་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་
 གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རུང་བར་འགྱུར་

རོ། ། ཡང་བྲམ་ཟེའི་བཞེད་པར་འདོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་
 པས་དེའི་བཞེད་པར་སྟོན་བྱེད་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་། དེར་ཐལ། གྲེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། བྲམ་ཟེ་ཆེན་
 པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྔ་མ་དག་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བྲམ་
 ཟེའི་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་ཁྲུངས་མེད་ཅིང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་། གཞན་ཡང་། ཁྱིད་ཀྱིས་དེ་ལ་འགྲོས་གསུམ་
 རེས་ཅན་བྲམ་ནས་ཅི་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲོས་
 བདུན་ཀྱང་ཅི་འདོད་ན་བཅི་ཆོག་པའི་སྤྱིར་། དེར་ཐལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་
 འགྲོས་སྔ་དང་དབང་བོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་བདུན་ཡིད་
 པའི་སྤྱིར་། རིགས་གཉེར་དར་ཁྲིལ་ལས། ཡུལ་གྱི་འགྲོས་བྱེད་ན་
 རྩར་འགྱུར་ལ། དབང་བོ་དང་ཡིད་ཀྱི་འགྲོས་བསྒྲུབ་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་
 རོ། ། ཞེས་དང་། གྲེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། སྟེ་ཚུལ་འདི་
 ལ་འགྲོས་དུ་ཡོད་བཅིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་གོ་བས།
 འགྲོས་དུ་ཅི་དགོས་པའི་རེས་པ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་།
 གཞན་ཡང་། མིག་གི་དབང་མངོན་ཡུལ་གཟུགས་ལ་འཇུག་བཞིན་
 པའི་དུས་སུ་སྟེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་མངོང་བའི་ཡིད་

མངོན་འདོད་པ་མིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྤེ་བདུན་ཅུ་འགྲེལ་
 གྱི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་རྟོན་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་
 བ་གང་ཞིག་། དེར་མ་ཟད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཅར་རིགས་
 མི་མཐུན་སྦྱེ་ཡང་། མིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས། །སོགས་
 དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡི། །སོགས་དུ་མ་དང་དངོས་
 སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོས་རྒྱ་བྱས་པ་དང་།
 དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཟུང་བར་བཤད་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མིན་ཏུ་རྟོགས་སྟེ། གཞན་
 ཡང་། བཅ་ཟེའི་ལུགས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། དེ་རྗེས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་
 སྦྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་
 ཁོ་ནར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྩེར་ན་མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་
 པ་དང་འགྲོས་གསུམ་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་པ་གཅིག་དགོས་པ་གང་ཞིག་། འགྲོས་གསུམ་
 པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་ཐུངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་
 དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྦྱེ་དུས་མངོན་སུམ་འགྲོས་གཉིས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དུས་དབང་མངོན་དང་རང་རིག་

གཉིས་ལས་མངོན་སུམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་
 སུམ་འགྲོས་གཉིས་པར་དེའི་ཆེ་འགྱུར་རོ། །སོགས་སྒྲིན་དུ་མ་འཕེན་
 ཤེས་པར་བྱ། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་སྡེ་བདུན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྒྲིལ་
 པའ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ལྟར་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་སྒྲིལ་གང་ཞིག་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཡིད་
 མངོན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲིལ་མར་སྒྲིལ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་མངོན་
 སུམ་འགྲོས་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྒྱན་ལྟ་
 བྱ་རྣམས་མི་འཐད་པར་སྒྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྒྲིལ་
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་དབང་གིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པའི་གཞན་རིག་
 མངོན་སུམ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆད་མ་
 ཀྱན་བདུས་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབང་མངོན་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་མི་སྒྲིལ་དེ་རྟོགས་རྗེས་དེ་
 མ་ཐག་དུ་སྒྲིལ་སྟེ། དེ་དག་གི་དུས་སུ་དབང་མངོན་སྒྲིལ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་
 ཆང་མ་ཆང་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུན་ཡིད་མེད་དབང་གིས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་ཡིད་གྱི་ལྷན་སེལ་ལས། འདི་རྒྱན་དང་རྒྱན་མ་
 རྟོགས་གོང་ལ་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་མ་ཆང་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་རྒྱུན་ཡིད་

མེད་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷན་མ་རྫོགས་གོང་དུ་དབང་ཤེས་པར་མ་ཆད་
 བར་འབྱུང་བས་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་པའི་གོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།
 ལྷན་སྐྱེ་ན་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མི་འབྱད་དོ། །ཞེས་
 སྟོང་འདོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དེས་ན་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཡིན་པས་ལུང་གི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྱད་ཅན་ཚུང་དུ་ལས།
 ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འདི་
 གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་
 ཐིག་དར་ཁྲིཀ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་དེ་ཡང་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་
 ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་མ་གཞན་གྱིས་
 རྫོགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། བྱོད་སོ་སྐྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཛིན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
 བྱལ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་པའི་རང་རིག་ཡོད་པས་

བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱན་ཐུན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཚད་
མ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་རང་རིག་
གིས་གཞལ་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་གོ་ཐོབ་བྱས་སོ། །ཁོ་
རང་ལ་འོ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་
བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་
སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདོད་ན། འཕགས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་སྟག་མ་རྟོགས་སྟེ། །

༥ གསུམ་པ་རང་རིག་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཆགས་ལ་
སོགས། །རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་
ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་དང་བདེ་བ་དང་
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མི་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་སོ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་
པར། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་བརྟེན། ཞེས་པ་ནས། ཐ་
དད་ནམ་གཞག་གྲུབ་པ་མིན། ཞེས་བྱུང་། འདིར་རང་རིག་གི་མཆོན་
ཉིད། དཔྱེ་བ། ལྷུབ་བྱེད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་ནམ་རང་

རིག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་པའི་འཛིན་ནམ་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འཛིན་ནམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་
 པའི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་
 མའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་པར་གྱུར་
 པའི་ཆད་མ། བཅད་ཤེས། སྤང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་སྒྲོག་སུམ་ཡོད་དེ།
 མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་སྐད་
 ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་དང་། དེ་འདྲ་པའི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ལྟ་བུ་བཅད་ཤེས་དང་། སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་
 རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་འཛིན་པའི་རང་རིག་དང་། གྲེ་བྲག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་འཛིན་པའི་རང་རིག་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་ཆད་མ་འཛིན་པའི་རང་རིག་ལྟ་བུ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན།
 གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱན་པའི་བྱན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ།
 རང་མྱོང་བྱེད་ལ་རང་རིག་གཞན་རིག་གང་རུང་དུ་ངེས། གཞན་རིག་
 གི་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དུས་
 ཕྱིས་བྱན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། །མ་

མྱོང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དུན་པ་
 ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་སོ། །ཁ་ཅིག །རང་རིག་ལྡན་
 མིན་འདྲ་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལྡན་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་
 བཞིར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་ཟེར་ན། སྡོན་
 འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་རྣམས་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྣམས་དང་
 ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། བྱལ་
 རྟེན་ འཐད་ལྡན་ཚུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 དག་གི་དང་པོའི་རྣམས་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྣམས་
 དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་བྱི་མ་རྣམས་ནི་ཆད་མ་
 ཡིན་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་
 རིག་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཉམས་མྱོང་
 གི་རང་རིག་དེ་བཅད་ཤེས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་རྟེན། དེ་
 དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཡང་རྣམས་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་
 གུས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །

ཕ བཞི་བ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས།
 ནལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་
 མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནམ་འགྲེལ་འདིར་འཆད་པར། ནལ་འབྱོར་
 རེས་པ་སྤར་བཤད་པ། །དེ་དག་གི་དེ་གོམས་བྱང་ཡིན། །ཅེས་པ་
 ནས། རྟག་མ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱང་། འདིར་ནལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱི་དྲ་གྱུར་པའི་ནི་
 རྟག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱང་ཞིང་།
 རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲལ་པའི་མཁྱེན་པ་དེ།
 ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། རང་
 ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད།
 ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་རང་
 ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དེས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཉེ། ནམ་འགྲེལ་ལས།
 ཐོ་གོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། བརྟེ་བ་
 དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།

གོམས་ཀྱི་དང་མ་བུ་ལ་བར་བསྐྱེམས་པ་ལས་བསྐྱེམ་བུའི་དོན་ལ་
གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་
པར་བྱས་ཟེན་འབད་ཚུ་ལ་བསྐྱུར་མ་ལ་མི་རྣམས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་བཞིན། ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་གིན་དུ་གོམས་
གུར་པ། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་
འབྲས་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་སེམས་གསལ་
རིག་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཡ་མཐའ་དང་མ་
མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས།
དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་དེ་ལས་ཡིན། །དེ་
ལས་ཀྱང་ཡང་དེར་འགྱུར་ཕྱིར། མིད་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གནས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་
འབྲ་ཡང་རུང་ཟད་བཤད་ན། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱན་
གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་བཤད་པ་དང་།
མཆོན་བྱ་རྗེས་བཞིན། མཆོན་ཉིད་སྒྱུབ་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་
བཞི། དང་པོ་ལ། མཆོན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་

གསུམ། དང་པོ་ནི་རྟོག་པ་དང་བུལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་
གི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
ངེས་ལས། གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་འདིར་ཆད་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲད་ལྡན་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
དུ་སྐྱུ་བ་ལ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་
དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐོང་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོ་སེམས་བྱན་མོང་སྤར་ལྟར་ཡིན་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན།
ཡིད་མངོན། རང་རིག་ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་
ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རིག་འཛིན་དབང་མངོན་བར་
རྒྱ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཆད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། སྤང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། །

༥ གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ཡང་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་པའི་ངོ་
བོ། དབྱེ་བ། སྒྲེ་ཚུལ་སྤར་དང་འདྲ་ལ། ས་སྡེ་ན་རུང་ཟད་ཁྱད་
པར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྒྲིས་པས་དེར་སྟོས། གསུམ་པ་རང་རིག་ཀྱང་སྤར་
ལྟར་མདོ་སྡེ་བ་སེམས་ཅམ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྒྱུར་པའི་དབུ་མ་པ་དག་

འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་མི་
འདོད་དོ། །བཞི་པ་ནལ་འཕྱོར་མདོན་སུམ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་སྤང་
ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་
བསྐུས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ནལ་འཕྱོར་
སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་བ་དང་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར། །

༥ གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ནི་དམིགས་བརྟགས་
ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་གང་ཡིན་པ།
དོན་ཡིན་ནམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པ་འདིས། རྒྱན་འཛིན་དབང་མདོན་གྱི་སྤང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་།
དེའི་དམིགས་རྒྱུན་བརྟགས་པ་བ་བསྟན་ཏེ། དེས་དབང་ཤེས་ལས་ཕྱི་
རོལ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་རྒྱན་པོ་སོགས་ནི། དབང་ཤེས་དེ་དང་དེའི་དོན་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་
རྒྱུན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནམ་ཤེས་དེའི་ནམ་
པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ནང་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྤང་བ་
དང་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་དང་ལྟན་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་

དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྣང་བའི་
 རྒྱུ་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྒྲིག་པོ་དེ་དབང་
 ཤེས་གཅིག་ཕྱེད་འཇམ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་དུས་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་
 རྒྱུ་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་དེ་སྒྲི་ལ་མེད་ན་མི་
 སྒྲི་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་དམིགས་བཏགས་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་
 འབྱུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ། །ཞེས་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་དེ་
 ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་བཏགས་ན་དེའི་ཕྱོགས་ལྟན་ཅིག་སྒྲི་པ་
 ཀོ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན་གཅིག་ཆའང་ཞེས་སོགས་ནས། རྒྱུ་ཉིད་
 ཡིན་པར་སྒྲི་འཇམ་ཉིད་ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སྒྲོབ་
 དཔོན་དག་གིས་རྒྱ་དུག་འདོད་པ་དང་བསྐྱུན་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དམིགས་རྒྱུ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱེ་
 བདུན་ཡིད་གྱི་མུན་སེལ་ལས། དམིགས་རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་རྒྱ་
 འབྲས་དུས་མཉམ་སྲིད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་རྩལ་གཞན་གྱིས་མ་
 རྒྱབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བའི་སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་
 སོགས་པ་སྤྲ་མ་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལུགས་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་མཚན་
 ཉིད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པ་མི་རུང་ཞིང་། དམིགས་རྒྱུ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་

སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་
 དགོས་ཀྱི་གཅིག་ཅེས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བརྟགས་ལས། ཡང་
 ན་རྒྱས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་དབང་ཤེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་མའི་སྟེང་གི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
 མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྟེན་པའི་རྒྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་
 གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དབང་
 ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་ཀྱིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོག་དེའི་རྒྱས་པ་ཅོད་གཞི་བྱས། འཛོག་ཕྱིར་
 སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཆོག་ཟེན་
 ལྟར་སྒྲེལ་ན་བྱུང་པ་མ་འབྲེལ་བའོ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུར་ཐལ་
 བའི་སྟོན་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེས་
 ན་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་
 པར་ཐལ། རྩོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲིག་མཐའ་དཔྱད་པ་ཐག་ཏུ་བྱུང་
 བའི་རྩོན་པོ་དང་རྩོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་
 གྱི་སྟེང་གི་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་རྩོན་པོའི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྟེན་པའི་རྒྱས་པ་

གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་
 རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ཕྱི་མ་རྩོན་པོའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། རོན་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་རང་སྒྲུབ་བ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་
 བྱ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་
 པ་མི་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རོན་དུ་སྒྲུབ་
 བ་དེ་ནི་ཞེས་པས་རྩོན་པོ་དམིགས་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པ་མཐིགས་ཀྱིས་རྣམ་
 པ་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་འདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས།
 དེ་ཡང་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
 བ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དབང་
 ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་བསྦྱེད་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེའི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བཞག་པའི་ཚུལ་འདི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྩོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་བྱུང་
 བའི་རྩོན་པོ་དང་། དབང་པོ་སྒྲ་མའི་སྟངས་གི་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་
 དུ་སྦྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྩོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་
 མའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་པས། དབང་མངོན་ཕྱི་

མའི་དམིགས་ཀྱི་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་བས་དེ་
 ལྟར་བཤད་ཀྱང་འདིར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་
 ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཀྱིན་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྡེ་
 བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དེའི་དམིགས་
 པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཀྱིན་ཡང་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ཀྱི་དུ་འཛོག་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་འདིར་རང་གི་དམིགས་པའི་རྣམ་ཐུན་
 དུ་སྐྱེད་པའི་ཀྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་ཀྱི་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཀྱི་ལས། རྣམ་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་
 ཀྱི་ནི་སྔོན་སྐྱེད་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་གསུངས་སུ་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དང་དབང་མངོན་ལ་རྣམ་པ་གར་
 བའི་སྔོན་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་དང་ཐུན་
 ཏེ། དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཀྱིན་ཡང་ཡིན་
 པས་དམིགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཐུན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དམིགས་
 ཀྱི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དབང་མངོན་གྱི་སྔོན་གསུངས་དེ་མ་
 ཐག་གི་སྔོན་པོ་དང་། དབང་མངོན་སྔོན་མའི་སྐྱེད་གི་དབང་མངོན་ཕྱི་
 མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་
 ཀྱི་ཆོས་གཉིས་དང་ཐུན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་

འཛིག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་
 གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་རྒྱུན་དུ་འདོད་ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་དེ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་།
 བདག་རྒྱུན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རྒྱུན་འཛིན་དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་དེའི་དམིགས་པས་ཀྱང་
 མ་ཁྲལ་ཅིང་དེའི་དམིགས་པ་ལ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཁྲལ་
 ལ། དབང་མངོན་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་དེ་ལ་སྒྲང་བས་ཀྱང་མ་ཁྲལ།
 མི་སྒྲང་བས་ཀྱང་མ་ཁྲལ། དེས་ཏོགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྲལ། མ་ཏོགས་
 པས་ཀྱང་མ་ཁྲལ་ལ། དེའི་དམིགས་རྒྱུན་དབང་མངོན་དེ་དང་ལྡན་
 ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུང་འཛིན་ལྡན་ཐ་དད་
 མ་ཡིན་པས་ཁྲལ་ཚུ་ལ་སོགས་ཤེས་པར་གྱིས། དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་
 བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མདོ་སྤེལ་དང་འདྲ་སྟེ། རིགས་རྒྱུན་ལས།
 གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མྱོང་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་
 ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་
 ཡོད་དེ། རིགས་རྒྱུན་ལས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རིགས་མཐུན་ཁོ་ནས་

བྱེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྟོག་པས་དབང་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་གྱིས་
 རྟོག་པ་དང་། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱིས་སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་
 གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །གཟུགས་
 འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་རྒྱས་སུ་རང་དབང་དུ་སྦྱེད་
 པའི་རྒྱུན་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིན། མཆོན་གཞི་དེའི་བདག་རྒྱུན་དབང་
 པོ་གཟུགས་ཅན་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་
 བས་དབང་པོ་དེ་བཅུ་པོ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་དབང་མངོན་སྲ་མའི་
 རྒྱས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་བརྟགས་ལས། ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་དབང་རྒྱས་པ་ཡི། །ངོ་པོ་གང་ཡིན་རྒྱས་པའང་ཡིན། །དེ་ཡང་
 རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅད་ལྷག་
 མ་རྣམས་སྤར་བཤད་པས་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཐལ་
 འགྱུར་པའི་ལུགས་ཡང་ཆོག་གསལ་གྱི་ཆད་མའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་
 པར་བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ སྤྲེལ་པ། འཁོར་འདས་སྦྱོན་ཡོན་དགོ་དང་མི་དགོ་དང་། །
 བདེན་གཉིས་བདེན་བཞིའི་གླང་དོར་མ་ལུས་པ། ཁོ་སོར་འབྱུལ་དང་
 མ་འབྱུལ་ཆོ་རིག་ཆོགས། །ཡིགས་བཤད་དྲངས་ཤེལ་ནང་དུ་བཀྲ་

འདི་སྒོས། །གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་རང་གཞན་ཆད་མ་དང་། །སྒོ་
 རིག་འདོད་ཚུལ་འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །པའ་ཆེན་ནམས་ཀྱང་
 བཞེད་སྒྲིལ་ཆོན་རིས་བཞིན། །ལེགས་པར་གསལ་འདི་སྒྲུ་མ་མིག་
 འཕུལ་བཞིན། །འདིར་འབད་དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་
 བ་སྤྱས་བཅས་བཞེད་གཞུང་མ་འབྱུལ་པར། །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་འདོམས་
 པར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དྲི་བཞིན་གནས་དང་འགྲོ་བ་ཀྱན་སྒྲོལ་ཤོག །

༔ ཅེས་སྒོ་རིག་གི་ནམ་གཞག་ནུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱང་
 མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྷན་སྒོ་མང་
 གི་སྒོ་རིག་པ་སྤྲེལ་སྒོ་རིག་གི་ཁྱད་པར་རྒྱས་བསྟུས་དུ་མ་གསར་དུ་བཏང་བར་
 ས་མའི་ཟིན་བྲིས་བྱས་ཏེ། སྒོ་རིག་གི་འཛིན་གྲ་སྤྲེལ་ཡང་ཡང་བསྟུལ་ཁིང་།
 ཁྱད་པར་དམ་པའི་སྒྲེ་རབས་གྱི་ཕྱང་བ་ཅན་བདེ་ཐང་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཨེར་ཏེ་ནི་དུ་ཐོག་
 ཐུས་དགས་བརྒྱད་ཁ་བཏགས་གོས་འབྲུག་རྒྱན་བཞི་མ་དང་རིན་ཆེན་སེར་པོ་དང་
 བཅས་ཡང་ཡང་བསྟུལ་བས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤུའི་དགོ་སྒོང་འཇམ་དབྱངས་
 བཞད་པའི་དོ་རྗེས་ཟིན་བྲིས་དག་ལ་ཁྱུས་དག་བྱས་ཏེ་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་དུ་སྦྱར་
 བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༄༅། སྒྲིག་གི་སྒྲིམ་ཆོག་སྒྲུང་དོར་གསལ་བའི་མེ་
ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཉུ་གྱི་ཡོ། སྒྲིག་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཙན་སྒྲོ་
དང་ཡུལ་གཉིས་ལས། སྒྲིར་ན་ཡུལ་ཙན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ཅི་
རིགས་ལྡན་པ་ཡི། རང་སྐོར་པོ་དེ་ཡིན་དེ་བྱེད་ནི། གཞུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་གསུམ། རྒྱུད་བྱེད་སྒྲི་ཀུན་དང་པོ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
གཉིས་པ་དང་། ཁང་ཐག་མཐའ་དག་གསུམ་པ་ཡིན། སྒྲོ་ལ་མཚན་ཉིད་
རྣམ་གྲངས་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། རིག་པ་སྒྲོ་ཡི་མཚན་
ཉིད་ཡིན། སྒྲོ་དང་ཤེས་པ་རིག་པ་དང་། གསལ་བ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་
ཡིན། རྒྱུ་ན་རྣམ་པ་མང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་སྐོར་པོ་སྒྲོ་དང་མཛྙེས་སྒྲོ། སྒྲོ་
རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་ནི་ཚད་མིན་དང་། རྒྱུ་བཅས་
རྒྱུ་མེད་སྒྲོ་གཉིས་དང་། མཛྙེས་སྐོར་དང་ནི་རྒྱུ་དཔག་དང་། ཤེས་སྐོར་
དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་སོགས་མང་། །

༥ རང་ཡུལ་རྒྱུ་སྐོར་དང་མཛྙེས་ལ། རྒྱུ་སྐོར་དང་མཛྙེས་སྒྲོ་
ཞེས་བྱ། སྒྲོ་རིག་བདུན་ལས་མཛྙེས་རྒྱུ་དང་། བཅད་ཤེས་གསུམ་པོ་

རྟོགས་པའི་སྒྲོ། བཞན་བཞི་མ་རྟོགས་སྒྲོ་ཡིན་ལ། རྟེ་ཡང་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་གིས། ཡིད་དཔྱོད་རྟོགས་སྒྲོར་གསུངས་པ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་
རྟོགས་ལ་དགོངས། རྟོགས་ལ་དངོས་རྟོགས་ལྟགས་རྟོགས་གཉིས། རྣམ་
པ་ཤར་དང་མ་ཤར་བར། ཡུལ་དེ་རྟོགས་ལ་རིམ་བཞིན་འདོད། སྡེ་བདུན་
ཡིད་ཀྱི་ལུན་སེལ་ལས། སྦྱིར་བཏང་ཚད་མས་དངོས་ལྟགས་དང་།
མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་དཔག་གིས། དངོས་རྟོགས་ལྟགས་རྟོགས་གསུངས་
པ་དེ། དང་པོ་གོ་ཐོབ་རགས་པ་དང་། བཞིས་པ་མདོ་སྡེ་བ་ཡི་
ལུགས། ཡང་ན་སྦྱི་མ་གཉིས་པོ་ནི། མངོན་རྗེས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
དགོངས། ཚད་མིན་སྒྲོ་ཡི་དངོས་ལྟགས་ཀྱིས། རྟོགས་རྒྱུ་གསུངས་
པའང་དེས་རིགས་འགྲོ། །

༥ སྒྲིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་སྣང་ལ་མ་ངེས་
པ། བཅད་ཤེས་ལོག་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་དང་། མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་དང་
བཅས་བདུན། རྟེ་ཡང་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ། བསམ་དུ་ཞེན་པའི་ཚད་
མིན་སྒྲོ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་
དང་། རྟེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་
དང་། ཡིད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕབས་པའི། ཡིད་དཔྱོད་དང་བཅས་རྣམ་པ་

ལྷ། མཚན་གཞི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲ། མི་རྟག་ཅེས་པའི་དག་ཙམ་
ལས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ། རྟེན་བཞིན་དུ་ཞི་དེ་སྒྲུབ་གྱི། འགལ་
དང་མ་དེས་མ་གྲུབ་པའི། རྟགས་ལས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དང་། བྱུས་པའི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ། མི་རྟག་པ་དུ་འཛིན་པ་ཡི། ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས། བསྐྱུས་ན་གཉིས་ཉེ་དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་
ཡིད་དཔྱོད་དང་། ཡིད་དཔྱོད་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་
དཔྱོད་དོ། ཐོས་བྱུང་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ནི། ཤལ་ཆེར་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པས་
ན། རྟེན་བཞིན་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས། །

༥ སྒྲ་ལ་མ་དེས་པ་ཡི་སྒྲོ། རང་གི་འཕྲག་ཡུལ་རང་མཚན་
ནི། ཁགས་ལ་བར་སྒྲ་ཡང་མ་དེས་པའོ། དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ་དེར་གྱུར་
པའོ། རྟེན་མཛོན་ཡིད་མཛོན་རང་རིག་གསུམ། རྟེན་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་
སུམ་ནི། ཁག་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དེས་པས་ན། སྒྲ་ལ་མ་དེས་པ་མེད་
དོ། རྟེན་འབྱུང་དབང་མཛོན་ལ་ཡང་ལྷ། ཡིད་ནི་གཞན་དུ་སྟོགས་དུས་
གྱི། སོ་སྟེའི་གཞུགས་འཛིན་དབང་མཛོན་ནས། རིག་འཛིན་དབང་མཛོན་
བར་ལྷ་འཇམ། སོ་སྟེའི་རྒྱུད་གྱི་དབང་མཛོན་ལྷའི། སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་
བུའོ། སོ་སྟེའི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི། ཡིད་མཛོན་དང་ནི་རང་རིག་

ཀྱན། རྣམ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། །འཕགས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མཛོན་
ནི། རྣམ་མར་རིགས་པའི་རྒྱན་ལས་གསུངས། །དེ་འདྲའི་རང་རིག་མཛོན་
སུམ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཅེར་བུ་པའི། རྒྱད་ཀྱི་ཆེས་དཔག་ཆད་མ་
དང་། །ཤོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ། །ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་
དང་། །རང་སྤེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་ཡི། རྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་ལྟ་བུ་དང་། །སོ་སྒྲུབ་
རྒྱད་ཀྱི་རང་རིག་གི། །སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལྟ་བུ་མང་། །

༥ རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཆད་མིན་གྱི། །རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། །དབྱེན་མཛོན་སུམ་ཆེས་དཔག་གི། རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་བཅད་
ཤེས་དང་། །དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི། །བཅད་ཤེས་དང་བཅས་
གསུམ་དུ་ཡོད། །དང་པོ་ལ་ཡང་དབང་ཡིད་དང་། །རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་
མཛོན་སུམ་གྱི། །བཅད་ཤེས་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད། །རིམ་བཞིན་དབང་
མཛོན་ལྟ་བོ་དང་། །ཁམས་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས་དང་། །རྒྱན་དང་
ལྟན་པའི་རང་རིག་དང་། །སྒོ་བ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱི། །སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཛོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནི། །དེ་བཞི་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི། །བཅད་ཤེས་སུ་ནི་འཛོག་གྲང་རུང་། །གཉིས་པ་ཆེས་དཔག་
ཆད་མ་ཡི། །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གསུམ་པ་མཛོན་ཆེས་སོ་སོ་

ཡིས། རྒྱངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱང་མ་སྒྲིག་ཅིག་གཉིས་པ་
བཞིན། བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་བཅད་ཤེས་དང་། རྒྱུ་མེད་བཅད་ཤེས་གཉིས་སུ
འདུས། །

༥ རྒྱུ་ཤེས་མཚན་ཉིད་རང་གི་ཡུལ། བྱིན་ཅིག་ལོག་ཏུ་འཛིན་
པའི་སྒྲོལ། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལོག་ཤེས་དང་། རྒྱུ་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ
ཡོད། རྒྱང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི། ཞེན་རིག་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་
དང་། རྒྱང་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་འབྱུང་བའི། གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་རིག་པ་
དེ། རྒྱུ་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྒྱང་པོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་ རྒྱང་གི་འཛིན་སྒྲུངས་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། གངས་རི་སྒྲོན་པོར་སྒྲུང་བ་
ཡི། རྒྱང་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། རྒྱང་མ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུན་སེལ་
ལས། རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལོག་ཤེས་དང་། རྒྱུ་མེད་གསལ་གསལ་པོ་དོན་
གཅིག་དང་། རྒྱུ་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོས་ཡང་། རྒྱུ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
པར་གསུངས། །

༦ རྒྱང་གི་ཡུལ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ། རྒྱུ་ལ་པའི་སེམས་བྱུང་ཐེ་
ཆོས་སྒྲེ། རྒྱུ་ལ་མི་འགྱུར་ཆ་མཉམ་པའི། ཐེ་ཆོས་གསལ་ཡོད་རིམ་
པ་བཞིན། རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གསལ་སྒྲུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་གསལ་སྒྲུང་བ་

དང་། རྟག་གམ་མི་རྟག་སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་། བེ་ཆོམ་ལ་ནི་ཅ་ཉོན་གྱིས།
བྱུང་པར་བཞེད་དང་ཉོན་མོངས་ཅན། ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའང་ཡོད།

༥ རང་མཚན་དང་ནི་སྒྲིག་མཚན་གཉིས། རིམ་བཞིན་སྒྲིག་ཡུལ་
བྱེད་པའི་སྒྲིག་། མཛོན་སུམ་དང་ནི་རྟག་པའོ། རྟེ་ཡང་རྟག་བྲལ་མ་འབྲལ་
བའོ། རིག་པ་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟེན་དབང་མཛོན་ཡིད་མཛོན་
དང་། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་བཞི། འབྲལ་རྒྱ་བཞི་སྟེ་རྟེན་དང་
ཡུལ། ཁཉམས་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ལའོ། བདག་རྒྱེན་དབང་སོ་གཞུགས་
ཅན་ལས། བྱུང་བའི་མཛོན་སུམ་དབང་མཛོན་ཏེ། རྟེ་ལ་གཞུགས་འཛིན་
དབང་མཛོན་ནས། རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་དབང་མཛོན་བར། ལྟ་ཡོད་དེ་
རྣམས་རེ་རེ་ལའང་། ཚད་མ་དང་ནི་བཅད་ཤེས་དང་། སྒྲིག་ལ་མ་ངེས་པ་
གསུམ་ཡོད། བདག་རྒྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས། བྱུང་བའི་མཛོན་
སུམ་ཡིད་མཛོན་ཏེ། གཞུགས་འཛིན་ཡིད་མཛོན་སོགས་ལྟ་ཡོད། རྟག་པ་
དང་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་སྟེ། རྟེ་གཉིས་
ལ་ཡང་གོང་ལྟར་དུ། ཚད་མ་ལ་སོགས་གསུམ་གསུམ་བཤད། རྟེ་ལ་
རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་ནི། བདག་རྒྱེན་ནི་རྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི། ཉིང་
འཛིན་བསྐྱེམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་

ཡིན། རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ནི། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
གསུམ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་རེ་རེ་ལའང་། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོ་བ་ལམ་དང་
གསུམ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་རི་སྒྲེད་མཁྱེན་
པའོ། རྟོག་སྒྲོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ནི། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
དང་། རྟེན་དཔག་རྟེན་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། འབྲུ་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་
བྱའོ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་གསུངས་དང་བོད་ཀྱི་
པོ་ནི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དང་། བཅ་མ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
སྒྲོ། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་སྟེ། བོ་དོན་རིགས་རྒྱན་སྒྲོགས་སུ་
ལྟོས། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དང་། མེད་པ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་
སྒྲོ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག་གོ།

༥ དེ་ཡང་སྒྲ་དོན་འདྲེས་ཅུང་དུ། འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པ་
སྟེ། རྟེན་བ་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དང་
གཉིས། མིང་སྒྲུར་དོན་སྒྲུར་རྟོག་པ་གཉིས། བཅ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
དང་། རོན་གཞན་ལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་
གྱི། རྟོག་པ་གསུམ་སྒྲོགས་དབྱེ་རྒྱལ་མང་། གཞན་ཡང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་གྱི། རྟོག་པ་གསུམ་ཡོད་དོན་རིམ་བཞིན། སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་གྱིས་འཛིན་

པ་དང་། འོན་ལ་བསམས་ནས་ངེས་ཆེད་དང་། བསམ་བློར་དོན་ལ་ཡང་
ཡང་དུ། འདྲིས་པའི་གོང་སའི་ཞེན་རིག་གོ། །

༥ ཚད་མའི་གྲངས་ལ་མང་ཉུང་གི། འོག་རྟོག་བྱུང་རྩལ་འདི་ལྟ་
སྟེ། རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་གཅེར་བུ་པས། མཛོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་ཙམ་
འདོད། བྲངས་ཅན་པ་ནི་མཛོན་རྩེས་དང་། སྒྲིབ་ཚད་མ་གསུམ་ཡིན་
ཟེར། རིག་པ་ཅན་པས་དེ་གསུམ་སྟེར། འདེམ་ཉེར་འཇལ་དང་བཞི་རུ་
འདོད། རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི་དེ་བཞི་དང་། འོན་གྱིས་གོ་པའི་ཚད་མ་
དང་། འདོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟུག་པོ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་
ཟེར། ཚེར་ཀ་པས་དེ་རྟུག་སྟེར། རིགས་པ་དང་ནི་མི་དམིགས་
དང་། ཞེས་གྲགས་པ་དང་སྟོན་པ་དང་། སྒྲུལ་སེམས་པ་ཡི་ཚད་མ་
བཅས། བརྩུག་གཅིག་རྩུ་ནི་གྲངས་ངེས་ཟེར། འར་ལྷགས་མཛོན་རྩེས་
གཉིས་སུ་ངེས། འདེམ་གསུམ་རུ་མི་སྒྲིབ་པའི། རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན། རྒྱུ་ན་མཛོན་རྩེས་ཚད་མ་གཉིས། བཞུན་ཡང་རང་ལས་ངེས་པ་
དང་། བཞུན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས། སྒྲིབ་བརྩོད་སྟོན་སྟེས་བུ་
དང་། འག་དང་ཤེས་པ་ཚད་མ་གསུམ། །

༥ རྟོན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས། འོག་བློར་དོན་འཇལ་

རྩེས་དཔག་སྟེ། དབྱེན་དངོས་སྟོབས་གྲགས་པའི་དང་། ཡིད་ཆེས་རྩེས་
དཔག་གསུམ་དུ་བཤད། རྩེས་དཔག་རྩེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། རྟོན་
གཅིག་ཏུ་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

༥ རང་གི་གཞུང་གྱི་ཡུལ་སྟེང་དོན། བྱུང་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
བའི། རྩེས་པ་རང་དང་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས། འདྲེན་པའི་ཚད་མ་རང་ལས་
དང་། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་
སུམ་གྱི། ཚད་མ་གཉིས་དང་རྩེས་དཔག་དང་། རྟོན་བྱེད་སྒྲུང་ཅན་གོམས་
པ་ཅན། གང་རུང་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་
ཡིན། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ། སྒྲུལ་བཞེད་སྟོན་པ་དབྱེ་བ་
ནི། རྟོན་པོ་བ་དང་ཡིད་མ་གཏད། མཛོན་སུམ་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་དང་
གསུམ། སྒྲུང་བ་རང་དང་བདེན་པ་གཞན། སྟོན་ནི་རང་དང་བྱུང་བར་
གཞན། སྒྲུང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ངེས་ཀྱི། ཚད་མ་གསུམ་སོགས་བཤད་
མོད་ཀྱི། དངོས་བཏགས་བྱུང་བར་བྱེ་བ་གཅིས། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་
མ་ལ། ཚད་མས་བྱུང་ཀྱང་ཆོས་དེ་ལ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་
ལ། རྟོན་མཚད་མ་མ་ཡིན་པས། བྱུང་བ་ལ་སོགས་ཞིབ་ཆ་དགོས། །

༦ ཡུལ་ལ་སྒྲུང་གཟུང་ཞེན་འཇུག་བཞི། སྒྲུང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་

དོན་གཅིག་ཅིང་། བྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་མི་སྣོས་པའི། སྤྲེལ་པ་འཛིན་སྤང་
སོགས་མ་གཏོགས། ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྤང་ཡུལ་ཡོད། ཞེན་ཡུལ་རྟོག་
པའི་སྒྲོས་ཆོས་ཏེ། རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ཀུན་ལ་ཡོད། འབྲུག་ཡུལ་ཆད་
མས་བཅད་དོན་ཏེ། ཆད་མ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གྱི། སྤྲེལ་བུ་ཀུན་ལ་ཡོད་པ་
ཡིན། རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རྟོག་པ་ལ། སྤང་ཡང་དེ་ཡི་སྤང་ཡུལ་
མིན། དེ་བཞིན་དེ་ཡི་སྤང་ཡུལ་ནི། ཞེན་ས་ཡིན་ཡང་ཞེན་ཡུལ་མིན།

༥ དབང་མངོན་རྣམས་ལ་དམིགས་སྤྲོད་དང་། བདག་སྤྲོད་དེ་མ་
ཐག་སྤྲོད་གསུམ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ། རང་གི་
རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི། སྤྲོད་དེ་དེ་ཡི་དམིགས་སྤྲོད་ཡིན། མཚན་གཞི་
དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ། སྤྲོད་བྱེད་
སྤྲོད་དེ་བདག་སྤྲོད་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི། བདག་སྤྲོད་
གཉིས་ཡོད་དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་བདག་སྤྲོད་ཡིད་དང་ནི། གཉིས་པ་མིག་
དབང་ལྟ་བུའོ། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་གསལ་རིག་ཏུ། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ནི་
གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡི་སྤྲོད་ལོགས་དེ་མ་ཐག། བྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་
བུའོ། དེ་ཡིས་སྤྲོད་འཛིན་སོགས་ལ་འང་འདྲ། ལེམས་ཅམ་ལུགས་ལ་
བདག་སྤྲོད་དང་། དེ་མ་ཐག་སྤྲོད་པལ་ཆེར་འདྲ། དམིགས་སྤྲོད་ལ་ནི་

དངོས་བདག་གི། འཛོལ་ཚུལ་མི་འདྲའི་བྱད་པར་ཡོད། །

༥ འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་སྤྱི་ཚུལ་ལ། དབང་མངོན་སྤྱི་ཅིག་
གཉིས་པ་ལན། ཡིད་མངོན་དང་ནི་དབང་ཡིད་གཉིས། སྤྱི་ལ་མར་སྤྱི་དང་
འགྲོས་གསུམ་དང་། རྒྱུ་གི་ཡིད་མངོན་འདོད་ཚུལ་རྣམས། མི་འདོད་
རང་ལུགས་དབང་མངོན་གི། རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ནར་སྤྱི་བར་བཞེད། །

༥ རྒྱུ་བཅས་རྒྱུ་མེད་བྱད་པར་ཡང་། ལལ་ཆེར་གོང་སྤྱི་ས་
ཤེས་པར་བྱས། དབང་ཤེས་དང་ནི་མངོན་སུམ་གཉིས། རྒྱུ་མེད་ཤེས་པ་
ཁོ་ན་ཡིན། ཡིད་ཤེས་ལ་ནི་རྒྱུ་བཅས་དང་། རྒྱུ་མེད་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་
ཡོད། །

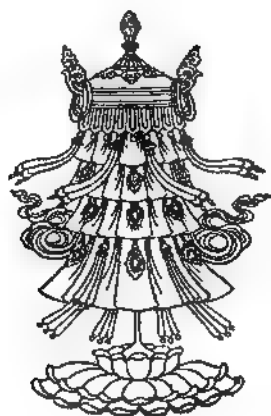
༥ སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་
རྣམ་ཤེས་རྣམས། རྒྱུ་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། དབྱེ་ན་མིག་གི་
རྣམ་ཤེས་ནས། ཡིད་གི་རྣམ་ཤེས་པར་བྱས་ཡོད། སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་
གཅིག་སྟེ། ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་ཡུལ་ངེས་ལྔ། དག་བ་བརྒྱ་གཅིག་ཙུ་ཉེན་
བྱས། ཉེ་ཉེན་ཉི་ཤུ་གཞན་འབྱུར་བཞི་འོ། རྒྱུ་བ་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་
དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་རེག་པ་ལྔ། གཙོ་སེམས་ཀུན་གྱི་འཁོར་བྱ་
ནི། རྒྱུ་མེད་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། འདུན་པ་མེས་པ་བྲན་པ་དང་། རྒྱུ་

འཛིན་ཤེས་རབ་ལྷ་པོ་ཡུལ། བྱེ་བྲག་པ་ལ་འཇུག་ངེས་ཕྱིར། ཡུལ་ངེས་
 ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན། འད་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། འདོད་ཆགས་
 དང་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་མེད་པའི་དགོ་རྩ་གསུམ། བརྩོན་འགྲུས་
 ཤིན་སྤངས་བག་ཡོད་དང་། བཏང་སྒྲོམས་རྣམ་པར་མི་འཆེ་
 རྣམས། གཉེན་པོ་ངོ་བོ་མཚུངས་ལྡན་སོགས། ཅི་རིགས་སྒྲོ་ནས་དགོ་བ་
 འོ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུལ། ཆ་
 ཉོན་ཡིན་ཏེ་སེམས་རྒྱུད་ནི། ཉོན་མོངས་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་འོ། ཁྲོ་དང་
 འཁོན་འཛིན་འཆབ་དང་འཆིག། བྲག་དྲོག་སེར་སྒྲུ་དང་གཡོ། རྒྱགས་
 དང་རྣམ་འཆོ་ངོ་ཆ་མེད། ཁྲེལ་མེད་རྒྱགས་ཆོད་མ་དང་དང་། ཁེ་ལོ་བག་
 མེད་བརྗེད་ངས་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་གཡེང་བཅས། ཉི་ཤུ་རྩ་
 ཉོན་འཕེལ་སྒྲེ་དང་། ཉི་ཕྱིར་ཉི་པའི་ཉོན་མོངས་སོ། གཉིད་འགྲོད་རྟོག་
 དཔྱོད་གཞན་འགྱུར་ཏེ། གྲུན་སྒྲོང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་ཀྱིས། འདོ་
 དང་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན། གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་འོ། །

༥ མདོ་སྡེ་སྒྲོད་པའི་དབུ་མ་པ། ཐལ་འགྱུར་པ་དང་བྱེ་སྒྲུ་
 གསུམ། མཛོན་སུམ་ལ་ནི་དབང་ཡོད་དང་། རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་
 གསུམ་འདོད་དེ། རང་རིག་མཛོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན། མདོ་སྡེ་པ་དང་

སེམས་ཙམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པས། དབང་མངོན་ཡིད་
མངོན་རང་རིག་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞིར་བཞེད་དོ། འདིར་ནི་
མང་དུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། ཤལ་ཆེར་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཞིག་བསྟན། སོ་
སོའི་མཚན་གཞི་གོ་དོན་སོགས། སྤྱི་དོན་རིགས་རྒྱན་སོགས་ལ་ལྟོས། །

༥ སྤྲུལ་པ། སྒྲོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་སྒྲུང་དོར་གྱི། སྒྲོ་ཡི་སྤྱུ་རིས་
འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་རིག་སྒྲོ་ཆོག་མདོར་བསྟུས་འདི། སྒྲོ་བཟང་མིང་
ཅན་ཞིག་གིས་བཀོད། འདིར་འབད་དགོ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། ཤེས་ཤེས་
ལྟ་བུའི་མིག་ཐུན་ས། མ་ཞོར་ལམ་བཟང་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་གོ་
འཕང་ལྷུར་ཐོབ་ཤོག། ॥

༄༅། ཐོ་རིག་གི་མཐའ་དབྱེད་ལེགས་པའདྲ་མཁས་
པའི་མགུལ་རྒྱུ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཐུ་གྲོ་ཤུ་ཡ། གཟི་བྱིན་འབུམ་ཆགས་གསེར་སྤྱང་
ལྷན་པོའི་སྤྱ། ཁྱི་མེད་ལུང་རིགས་ཐོང་བ་ཚར་དུ་དངར། ཁག་ལུ་བྱའི་
ཁམས་བཞིན་མཐུན་བཅེའི་རྣ་ཆ་གཡོ། ཁོན་གཉིས་གྲུབ་མཛད་དག་གི་
དབང་པོ་རྒྱལ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱང་ལ་མ་དེས་པའི་
སྤྱ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཆོས་ཅན། སྤྱང་ལ་མ་དེས་པའི་སྤྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱ་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱ་མཛོན་
སུམ་དུ་བཟུང་བ་གང་ཞིག། སྤྱ་ལ་མ་འབྱུལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟགས་
དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་མཛོན་སུམ་དུ་བཟུང་བར་ཐལ། བྱོད་
སྤྱ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་སྤྱ་ལ་མ་འབྱུལ་བར་ཐལ། བྱོད་སྤྱ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་ཡིན་ན། མ་འབྱུལ་བས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྲངས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་

ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་ལ་སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་
 སྤང་བ་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་
 པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དང་པོ་མ་
 གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྲུལ་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་སྤང་བར་
 ཐལ། ཁྱོད་སྤྲུལ་མ་ལོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་མིན་ཉན་ཤེས་སྤྲུལ་
 མི་རྟག་པ་ལ་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་
 མི་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞེ་ཐག་པས་སྤྲུལ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། གངས་ཅན་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་མིན་ཉན་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་
 གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྲུལ་མ་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་

ཀྱིས་འདྲེན་ལུས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་བོང་རུ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཙན། མ་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ལུས་
 པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། མ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མས་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། རྟོགས་པའི་སྒོ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ལུས་
 པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ ཡིད་དབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བུས་རྟགས་
 ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་
 ཡིད་དབྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་དབྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་ན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ལོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། དེ་འབྲེལ་གྱི་ཚོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུ་མི་རྟག་
 པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྲལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་
 ལ་ངེས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ལུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། སྒྲོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ངེས་པ་
 འབྲེན་ལུས་པ་དེ། སྒྲོ་དེས་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་
 འདོད་ན། དེ་འབྲེལ་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ངེས་པ་
 ལ་ཆད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་ངེས་པ་
 ལ་ཡིད་དཔྱོད་སྒྲུས་པའི་རྩེས་སུ་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་སྒྲེ་བ་
 ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་
 ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་གོ་ཡང་། ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆད་པས་
 མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མ་ངེས་ལ། ཡིད་དཔྱོད་དང་ཆད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་
 འདོགས་ནས་ཆད་པ་ན་དང་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་ངེས་པ་ན་རྩེས་དཔག་ཆད་མར་
 བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་གོ་བ་ལ་
 ཁྱོད་པར་མེད་ཅིང་། ལྷ་མས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་བཅས་ནས་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པ་དང་། བྱི་མས་རྗེས་དཔག་གིས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་ཅིང་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་
དབྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་དེས་པ་འབྲེན་ཕུས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་
ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཕུས་པ་
གང་ཞིག་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་
པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ཕུས་ཏེ། སྒྲི་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
དེ་ལ་དེས་པ་འབྲེན་ཕུས་ན། ཆོས་དེ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད་པའི་སྤྱོད་ནས་དེས་
པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་
རྟོགས་འཛིན་གྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་དེས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ལ་དེས་པ་འབྲེན་ཕུས་པའི་
བྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་ཕུས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེའི་
དངོས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

༥ ལྷང་ལ་མ་དེས་པའི་སྒྲིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ལྷང་མ་ཁྱེན་ཆོས་ཅན། ལྷང་ལ་མ་དེས་པའི་སྒྲི་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་

འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་ངེས་པར་
 འདྲན་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གནི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 གྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བ་གང་
 ཞིག་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་གྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 སྒྲ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་
 བ་ཡང་ཡིན། དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་
 ཤེས་འདྲན་མི་རྒྱས་པའི་གྱིར་ཟེར་ན་མ་ཐུབ། ངེས་པ་དང་ངེས་ཤེས་གཉིས་
 མི་གཅིག་པའི་གྱིར། ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཐུབ་ཀྱང་། ངེས་
 པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པའི་གྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་
 མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་
 སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་
 བར་སྤང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་གྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྤང་བའི་གྱིར་ན་མ་
 ཐུབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་དབྱེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མིག་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་གྱི་རྒྱ་
 བས་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསལ་དུ་སྒྲོས་པའི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤང་
 ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གསལ་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་
 གྱི་སྒྲ་དེ་གསལ་དུ་བབྱུང་བ་གང་ཞིག་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ལ་རང་ཡུལ་གསལ་
 དུ་བབྱུང་བའི་སྒྲོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་
 གྱི་བབྱུང་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་། སྒྲོ་དེས་
 བབྱུང་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་
 དོན་ལ་འཛིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་དོན་ནི། ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས་གནལ་བ་ལ་འཛིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར།

༥ བཅད་ཤེས་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ེ། ཆད་མ་ཡིན་
 བ། ཁྱོད་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱུང་ཟེར་ན། རྒྱུ་མ་ཁྱུང་།

ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། རྣམ་
 མཁུན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཙན། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། བྱོད་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་བྱལ། བྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། བྱས་པ་ལ་ཁོན་རེ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཙན། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། རྟོགས་བྱལ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྟོགས་ཟིན་པ་བྱོད་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་
 ན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་བྱལ་གྱང་། སྟོ་སྟུ་མའི་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་ན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་བྱེད་པར་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ན། བྱོད་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། རྒྱུ་མཐའ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོད་མ་
 ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། བྱོད་སྐད་ཅིག་

གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གྱུར་
 པའི་བཅད་ཤེས་འཛོག་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐྱལ་བཅད་
 ཤེས་ཡིན་ན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྐྱལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱལ་རྟོགས་
 ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱལ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེར་ཐལ། སྐྱལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་དཔག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྐྱལ་རྟོགས་ཟིན་ཕྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྐོ་
 བས་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་སྐྱལ་རྟོགས་ཟིན་
 རྟོགས་པའི་རིག་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྐྱལ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱལ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག་དེའི་ཤུགས་གཞལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་

འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐྱུ་མི་རྟག་པ་ལ་
 སེལ་འབྲུག་བྱེད་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱ་འཛིན་དབང་
 མངོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་
 ཤེས་ལྗེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། འོ་ན་ཁྱོད་
 རང་ལ་སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན། སྡོན་པོ་མ་རྟོགས་
 པའི་སློ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྡོན་པོ་མ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་འཛིན་དབང་
 མངོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དཔེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱུང་། བཅད་ཤེས་ལ་མངོན་སྐྱུམ་གྱི་བཅད་ཤེས་དང་། དེས་ཤེས་
 དང་། དཔེ་ཤེས་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐོས་
 བྱང་དུ་བྱུང་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་དུ་བྱུང་པའི་རྟོག་པ་དང་། བསམ་བྱུང་
 དུ་བྱུང་པའི་རྟོག་པ་དང་གཉིས་ཡོད་ལ། སྒྲིམ་བྱུང་དུ་བྱུང་པའི་དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིམ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་སྒྲིམ་
 ཅན། མི་རྟོག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོག་ལྟར་དོན་སྐབས་
 གྱི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་
 བྱི། ཐོས་བྱང་དུ་བྱུང་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲིམ་གྱིས་དེར་མ་བཀོད་
 གྱང་། རང་ཉིད་གྱིས་སྒྲིམ་རྟོག་པར་སྒྱུབ་པའི་ཚུལ་དུ་མ་ལ་བསམས་ནས་
 རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་རྟོག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་
 པ་ལྟ་བུ་བསམ་བྱང་དུ་བྱུང་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིམ་བྱང་དུ་
 བྱུང་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཞན་ལས་ངེས་གྱི་ཆོད་མའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་
 ཤེ། དོན་ལ་མེད་ཁོ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་དམར་པོ་མཐོང་ནས་
 མེད་ཁོ་ཤེས་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོས་འདྲེན་པའི་དབང་མཛོད་ཆོས་ཅན། རང་གི་

གཞུལ་བྱའི་དོན་ཡུལ་སྤྱིང་དེར་གྲུབ་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་
 འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་རུས་པར་ཐལ། གཞན་ལས་
 ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞུལ་
 བྱའི་དོན་ཡུལ་སྤྱིང་དེར་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་
 ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པར་ཐལ། རང་གི་གཞུལ་བྱའི་ཁ་དོག་
 དམར་པོ་དེ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་
 ཀྱིས་འདྲེན་རུས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གཞུལ་
 བྱའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
 གི་གཞུལ་བྱའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དེ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་
 གྲུ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་གཞུལ་བྱའི་མེད་ཁ་དོག་དམར་པོ་དེ་མེད་
 ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲུའི་འབྲེལ་བ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་སྟོབས་ཞན་
 ལ་སྟོས་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། དོན་ལ་མེད་ཁ་
 དོག་ཡིན་པའི་དམར་པོ་རྒྱུང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ནས་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲེན་པའི་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞུལ་
 བྱལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཞུལ་བྱལ་ཐེ་

ཚོམ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་མེའི་ཁ་དོག་དམར་
 པོ་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དེ་ལ་ངེས་པ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དེ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་
 པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚོས་ཅན། གཞན་
 ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤར་སྤར་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོར་
 བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་
 ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
 ཚད་མ་གཅིག་དང་སྤར་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་སྒྲོ་རིག་འདིར་བཞད་
 ཅིང་། དེའི་སྐྱེ་འཛིན་དབང་མངོན་མི་སྐྱེ་པའི་སྐབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རུས་པ་ཉམས་པར་
 བྱས་ནས། རྟ་དབང་དང་སྐྱེ་གཉིས་ཉི་བར་ཡོད་ཀྱང་རྟ་ཤེས་མི་སྐྱེས་པའི་
 སྐབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། ཆགས་པས་བསྐྱེད་པའི་རུས་ཉམས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆགས་པས་ཞེས་པས་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་

པར་ཆགས་པ་དེ་བཤད། ལུས་ཉམས་ཞེས་པས་སྐྱེ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་ལུས་པ་ཉམས་པར་བྱས་ནས་དེ་མི་སྐྱེས་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་རེ་རེ་སྐྱེས་པ་ལ། རང་གི་རྒྱུན་གསུམ་
ཆོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་འདྲན་པའི་དབང་མངོན་དེ་གཞན་ལས་ངེས་གྱི་ཆོང་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་ཤིང་སྤོང་ཡལ་ག་སྤོང་ཉིལ་ལེ་བ་མཐོང་ནས་ཙུན་གྱི་
སྤོང་པོ་འམ་སང་ལྡིང་གི་སྤོང་པོ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པའི་དབང་མངོན་
དེ་གཞན་ལས་ངེས་གྱི་ཆོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན་མི་ལུས་
ཏེ། དེ་རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡུལ་སྤོང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་
འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སྐྱེ་དེ་ཡུལ་སྤོང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་
ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་ལུས་པ་གང་ཞིག་སྐྱེ་དེའི་གཞལ་བྱའི་
དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དེའི་གཞལ་བྱའི་དོན་གྱི་མཐར་
ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ལ་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་དམར་
པོ་རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ནས་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཁ་དོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 མཐུན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་ལས་ངེས་
 ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རང་རིག་དང་། ཡིད་མངོན་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་མ་ཡིན་པས་
 ཁྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དབང་མངོན་ཡིན་པས་ཁྱུང་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློང་འཕྲུལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། སློང་འཕྲུལ་རྟོན་ཡིན་པས་
 ཁྱུང་ཟེར་ན། སློང་ཀྱང་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། སློང་མི་ཀྱང་པར་རྟོགས་པའི་
 རེས་དབག་གི་རྟོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕྲུལ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཤུགས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་འཕྲུལ་ལྷངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕྲུལ་རྟོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་ལྷངས་ལྷངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 ཤུགས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་ཀྱི་ཚད་མ་དེའི་

དངོས་ཡུལ་ཡིན་ན། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྤྲི་མི་རྟག་པ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྲི་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
 དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་
 དེ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། སྤྲི་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲི་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྲི་འཛིན་ཉན་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་
 ན། སྤྲི་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 ཡུལ་ཡིན་ན་སྤྲི་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་བཟུང་བྱ་
 སྤྲི་སྤྲི་མཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲི་འཇུག་
 ཡུལ་ཡིན་ན། སྤྲི་སྤྲི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དན་
 འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མའི་
 འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། ཚད་མའི་ཆེད་དོན་ཡིན་ན། སྤྲི་སྤྲི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མའི་ཆེད་དོན་ལ་སྤྲི་སྤྲི་དོན་དུ་
 གཉེར་བྱ་གཅིག་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་

དབྱུང་པ་འབྱུག་པའི་ཡུལ་དང་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ནིག་གི་མ་དེ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར།

༥ སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མཛོན་ཆོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱོད་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱོད་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྤྱོད་པ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩེ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མཛོན་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲུལ་གཞི་གཅིག་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་པ་མ་
 འབྲུལ་བ་གང་ནིག་ དེ་ལས་གཞན་པ་གཅིག་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་
 བ། རྩེ་མཐོང་གི་མ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་དང་རང་ཉིད་གཉིས་རྒྱུད་ཆད་དུ་
 སྤྱོད་བའི་ཆ་དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྤྱོད་དང་རང་ཉིད་གཉིས་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྤྱོད་བ་གང་ནིག་ དེ་

ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུང་བ་བྱེད་
གཉིས་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མངོན་
སུམ་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གི་དབང་
ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་གི་རང་རིག་ཡིན་ན། མ་འབྲུལ་བས་
བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུ་གི་སྒྲུ་འཛིན་དབང་མངོན་
ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱུང། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབང་ཤེས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་
ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲོན་སྒྲིལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང། དབང་ཤེས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་
ཅིང་། བྲག་སྐྱུག་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་
རྣམས་ལོག་ཤེས་དང་། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་གི་
འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལོག་ཤེས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་པ་གང་དང་གང་གི་དམིགས་རྒྱུན་
དང་། གཟུང་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། སྤྱི་བོད་རྩ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེ་
ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གང་དང་གང་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། རྒྱུད་རི་བོང་རྩ་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་
 རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞུང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འཛིན་
 སྤངས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ། རྟེན་འཇམ་དབྱངས་སྒྲིལ་གྱི་མཛེན་གཉིས་པ་ལ་དག་དབང་བཟུངས་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་སྒྲིལ་གྱི་
 གི་མཐའ་དཔྱོད་འདི་ཡང་འཛིན་གྱི་བརྒྱ་གསུམ་པའི་སྒྲིལ་དཔྱོད་དང་བཅས་བསམ་ཐེན་གྱིས་ཐུ་ཐབ་པའོ། །

༡༡། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
 དེ་རྩེས་གསུང་པའི་སྒྲིག་གི་རྩེ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིག་ལ་སྒྲིག་གི་
 བསྒྲིག་བཞད་པའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་
 བྲི་ཆེན་དག་དབང་བཟུངས་ཀྱིས་མཛད་པ་
 བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཁྱེན་པ་ལ། རབ་འབྱམས་འཇམ་དབྱངས་ནི་ཁྱིའི་སྒྲིག་
 ཆོག་དང་། གུ་མཁྱེན་སྒྲིག་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་རྩེ། སྒྲིག་མེད་གཏན་སྒྲིག་
 དཀོན་མཆོག་རྣམ་གསུམ་ལ། བྱུས་པས་འདུད་དོ་ཐུགས་རྩེའི་ལྷགས་ཀྱས་
 ཟུངས། རང་རྒྱུད་གཏན་ལ་འབབ་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི། ཡང་དག་ཡང་དག་
 མ་ཡིན་སྒྲིག་ཆོགས། སོ་སོར་ཕྱེ་ཕྱེ་སྒྲིག་ཀྱན་དོར་ནས། ཡང་དག་སྒྲིག་
 སྒྲིག་ལེགས་པར་ངས་ཕྱིར་བྲི། །

དེ་ལ་འདིར་སྒྲིག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། སྒྲིག་འདིར་
 འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་། མདོ་སྒྲིག་པའི་ལུགས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བཞིག་འཆད་
 པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ལུས་བྱུང་

འགྲིལ་མེད་པར། ཁོགས་བྱང་། རིག་པ་དེ་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། སྒྲིའིག་
 ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་ ཆོས་དེ་ངེས་པ་འཇམ་རིག་པ་དེ་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་གཉིས། ཡུལ་དེའི་རྣམ་
 པ་ཤར་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ཆོས་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དང་། དེ་
 ལྟར་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ཤུགས་རྟོགས་ཡིན་པའི་
 གྲིང་། གཞི་གྲུབ་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་མི་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 གྲུབ་རྒྱུ་རང་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གང་རུང་ལྟ་བུའི་མི་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲོས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཞུགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་གྲིང་
 ཉེ། ཡུལ་མི་སྒྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་གྲིང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། སྒྲོ་འཛིན་ཚད་
 མ་ཉམས་སྒྲིང་གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ།
 བྱོད་ལ་སྒྲོ་འཛིན་ཚད་མའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གྲིང་ན་མ་ཁྱབ། དེ་ལ་དེའི་
 རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། སྒྲོ་འཛིན་ཚད་མ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་
 གྲིང་། ཁྱབ་གྲུབ། སྒྲོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ་སྒྲོ་དེས་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གྲིང་། འདོད་ན། རང་རིག་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲེས་པར་ཐལ། བྱོད་རང་ཡུལ་ཆོས་དེའི་
 རྣམ་པར་སྒྲེས་པའི་གྲིང་། དེར་ཐལ། རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་ལས། རྣམ་པ་ཤར། ཞེས་པ་ནས། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པར་སྦྱེས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སོ་སྦྱེའི་
རྒྱུ་གྱི་ཡིད་མངོན་སོ་སྦྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་སློ་
ཡིན་ན་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། རང་སློ་རང་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང། སྤྱིར་རང་སློ་རང་ལ་རྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཀག་གྱུང་། རང་སློ་ཡིན་
ན་རང་ལ་རྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། སོ་སྦྱེས་རྒྱུ་གྱི་ཡིད་མངོན་སོ་སྦྱེས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་དང་། རྒྱང་
པན་པ་ལ་རང་རྒྱུ་གྱི་རྗེས་དཔག་རང་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ཏུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་
པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འདྲ་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སྤྱི་མི་རྟག་པར་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཞལ་པའི་ཕྱིར།
རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་དེས་དངོས་ལུགས་གང་རུང་དུ་གཞལ་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་འཛིན་
 ལྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་དངོས་གནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་ཤུགས་གནས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ལས། གནན་ཡང་། རང་
 ཡུལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ་སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ལ་རྟོག་པ་དང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་
 ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་
 ཞེན་རིག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བཅ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་དེས་བུམ་པའི་དོན་སྒྲི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། བུམ་པའི་སྒྲ་སྒྲི་དང་
 དོན་སྒྲི་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་བུམ་པའི་སྒྲ་སྒྲི་དང་དོན་སྒྲི་
 འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་རྒྱན་ལས། བཅ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲ་
 སྒྲི་དང་དོན་སྒྲི་གང་རུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ཡུལ་དུ་མི་
 བྱེད་པས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་འདྲེས་པར་འཛིན་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་
 སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅ་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་

བསྐྱུ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱལ་ལས། ཆོས་དཔེ་སྐྱ་སྐྱི་
 དང་དོན་སྐྱི་གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་དཔེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བྱས་པ་དཔེ་ཆོ་སྐྱ་དོན་
 འབྲེས་པར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་རྟོག་པ་དེ་
 ལ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་གསེར་བུམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 ལ་གསེར་བུམ་ཡང་བུམ་པར་སྤང་ཞིང་རང་ལ་གསེར་བུམ་དུ་སྤང་བ་དེ་
 ཡང་བུམ་པར་སྤང་ལ། རྟོག་པ་དཔེ་སྤང་དོན་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
 བས་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་བུམ་པ་རང་མཚན་པ་དང་བཏགས་པ་སྤྱོད་ན་
 གཉིས་པོ་སྤང་དོན་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པས་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་
 བས་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་
 དང་། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིང་སྦྱོར་གྱི་རྟོག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བད་དུས་གྱི་མིང་དང་ཐ་སྐད་གྱི་དོན་སྦྱོར་བས་འཛིན་
 པའི་ཞེན་རིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། སྦྱོས་བུ་འདི་ནི་
 དབྱུག་པ་ཅན་ནོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དོན་སྦྱོར་གྱི་མཚན་གཞི་
 དང་། ལྟོ་ལྟར་བ་ལ་བུམ་པའོ་སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་མིང་སྦྱོར་གྱི་
 མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་སྦྱོར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། བྱང་
 གཞི་ལ་བྱང་ཆོས་སྦྱར་བས་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་

དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་ལྟ་བུ་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་པ་དང་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་གཉིས་གང་
 རུང་ལ་སེལ་འཇུག་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་
 བཤུགས་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གསུམ་དོན་གཅིག་རང་
 ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དེ། སྤྱི་བ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་
 ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་
 དང་། སྤྱི་བ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་བ་འཇུག་རྣམས་དོན་
 གཅིག་ སྤྱི་བ་འཇུག་གི་སློ་ཡིན་ན་རྟོག་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་ལ། སྤྱི་བ་འཇུག་
 ཡིན་ན་རང་ཡུལ་གནལ་བས་མ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་སྤྱི་བ་
 འཇུག་གི་སློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་
 བ། བུམ་པ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་བུམ་པ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་བདེ་རྒྱུ་གཅིག་གི་
 དོན་ཡོད་དེ། སྤྱི་གནས་འཛིག་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་གཅིག་པ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་འགག་

གནས་གསུམ་དུས་གཅིག་ཅིང་ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡང་
 ཡིན་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་སྒྲུང་པའི་མངོན་སུམ་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྒྲུང་
 དགོས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཐུས་ཆ་
 སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡང་སྒྲུའི་ཐུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུའི་མི་རྟག་
 པའི་ཐུས་ཡིན་ལ་སྒྲུའི་མི་རྟག་པའི་ཐུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུའི་ཐུས་ཡིན་
 ཀྱི་སྒྲུ་དང་སྒྲུའི་མི་རྟག་པའི་ཐུས་གཉིས་མངོན་སུམ་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་
 ཅིང་མངོན་སུམ་སོ་སོ་ལ་རེ་རེ་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱུང་མངོན་སུམ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ཐུས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་
 དེ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་ཐུས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཐུས་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གྲུབ་པ་ནི་གསར་དུ་གྲུབ་
 དུས་མཉམ་པ་དང་། བདེ་བ་ནི་གནས་དུས་མཉམ་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པ་
 ནི་རང་གི་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་པའི་རང་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐུས་
 གཅིག་པའི་དོན་དེ་དག་རང་ཉིད་ལས་རྟོགས་དཀའ་བ་ནི་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་ལ་རྒྱུད་རིང་པོའི་ཁ་དོག་སྒྲུང་

པ་ཡོད་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་
 རྒྱུང་རིང་ཐུང་གི་ཡུལ་སྤོགས་ཡོད་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་
 གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། འཛིན་རྣམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པར་སྤྱོད་
 ཡོད་དེ། སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
 ཉི། རང་བྱུང་པའི་བྱུང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། རང་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐམས། སྤྱོད་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་
 རང་རིག་གཞན་རིག་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་གཞན་རིག་གི་སྤྱོད་
 བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐམས་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་
 ལས། དུན་པ་ལས་ཀྱང་རང་རིག་གྲུབ། ཁེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས།
 དུས་ཤིས་དུན་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱེ། རྩོལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ། མ་
 སྤྱོད་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ཆོས་
 ཅན། གཉིས་སྤང་རྒྱལ་པའི་སྤོ་ཡིན་པར་ཐམས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་
 སྤང་རྒྱལ་པའི་སྤོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐམས། རང་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་དང་སྤོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
 ཤར་ཡང་། ཡུལ་མིག་ཤེས་དང་རང་ཉིད་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤྱི་ལམ་འབྲ་རྣམ་

མི་འཆར་བ་གང་ཞིག་ སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རང་ཉིད་གཉིས་ཀ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་ཡུལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་
 རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་མི་སྤང་པའི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་སྒྲོར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་བཅད་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 གཞལ་བྱ་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་དུས་སུ་
 ངེས་པ་འབྲེན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་རང་དུས་སུ་
 རྟགས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུག། དེར་ཐལ། རང་གི་དབྱུང་དོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ དེ་དང་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་
 རིག་པ་དང་། མི་སྤྱི་པའི་རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་
 ཀྱང་བཅད་ཤེས་རྣམས་ནི་རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྲ་མས་མ་རྟགས་པའི་
 དོན་གསར་དུ་རྟགས་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་
 ཅམ་མོ། ལས་ར་དུ་མི་སྤྱི་པའི་ཞེན་རིག་ཇེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་
 བཤད་ནི། རྟགས་མཐོང་ཞིང་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཇེས་སུ་བསྐྱེད་བྱེད་པོ་ག་
 པས་ན་ཇེས་དཔག་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་སྤྱིས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་
 བ། རང་དོན་ཇེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་ཇེས་དཔག་གཉིས་ཡོད། ཇེས་

དཔལ་དང་རང་དོན་རྩིས་དཔལ་དོན་གཅིག་སྒྲིག་བཀའ་ཡོད་དེ་རང་རྒྱུད་ལྷན་
 གྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་བཀའ་དོ། གཞན་དོན་
 རྩིས་དཔལ་གི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། གང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱུང་
 སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་སྒྲིག་ཡང་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དོན་
 རྩིས་དཔལ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྩིས་དཔལ་གྲགས་
 པའི་རྩིས་དཔལ་ །དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྩིས་དཔལ་ ཡིན་ཆེས་རྩིས་དཔལ་
 དང་བཞི། དང་པོ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་བྱུང་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔལ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ཅུང་ཟད་ལྟོག་གྱུར་
 འཇལ་བའི་ཆ་ནས་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་གྲགས་པའི་རྩིས་དཔལ་ཡོད་
 དེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་སྒྲིབ་ཞེས་བཞེད་པའི་
 སྒྲིབ་བཞེད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་
 འདོད་པས་གང་ལ་བཞུ་སྐྱར་བ་དེ་ལ་འཇུག་པས་ན་འདོད་པ་ཚམ་གྱི་དབང་
 གིས་བཞག་པའི་ཡུལ་རྟོགས་ལུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ། །ཤམ་པ་དཔེ་
 ཉེར་འཇལ་གྱི་རྩིས་དཔལ་ནི། བ་མིན་བ་ལང་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་རྩིས་
 དཔལ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡུལ་གཞན་དང་འདྲ་བར་ངེས་པའི་ཆ་
 ནས་བཞག་པའོ། །འཛི་པ་ཡིད་ཆེས་རྩིས་དཔལ་ཡོད་དེ། དབྱུང་གསུམ་

གྲིས་དག་པའི་ལུང་ལས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་གྲིས་བདེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྤྱོ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བུ་ལས་འབྲས་བུ་ལ་མི་སྤྱོ་བའི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་
 སྤྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་པར་འཇལ་བའི་ཆ་ནས་འཛོག་གོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། སྤྱིན་པ་བཏང་བས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་པར་ཡིན་པར་
 གཤམ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་པར་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུག་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་
 སྤྱོ་མེད་པར་གཤམ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཙན་མཛོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་ཤེས་
 ཐོབ་པའི་སོ་སྤྱོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སྤྱོ་བ་སྤྱ་མར་འཕགས་པ་ཀ་ཏུ་ཡ་ན་ལ་
 བསོད་སྟོམས་སུལ་བའི་མཐུས་ཡི་དྲགས་ལས་ཐར་ཏེ་ལྷར་སྤྱོས་པ་རྟོགས་
 པའི་སོ་སྤྱོ་ཡོད་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་བཤད་པའི་སྤྱིར། རང་དོན་སྐབས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དོན་ཡང་སྤྱོ་ཆོལ་གྱི་
 རྟོགས་ཡང་དག་བཤོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་
 རྟོགས་ཡང་དག་བཤོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དཔག་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཐེས་དཔག་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་དང་གཞན་དོན་
 སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱིར་ཚད་མ་
 ལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྤེང་དུ་གནས་པ་
 མེད་པར་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་ལུས་པའི་
 གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་དེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ལ་དབྱེན། རང་ཡིན་གྱི་དབང་མངོན་ལྷ། བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 པའི་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་གོམས་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་གོམས་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་
 དང་། ཐེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དང་རང་རིག་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་
 མ་སྟེན་དང་མངོན་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ཡོད། རང་གི་གཞལ་
 བྱའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་སྤེང་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་
 ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་མི་ལུས་པར་གྱིས་འབྱུང་གཞན་སྟོབས་
 ཀྱིས་ངེས་དགོས་པའི་གསར་དུ་མི་སྤྱི་བའི་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་
 དེ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན། རང་ཡིན་
 པའི་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་ལྷ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་སྤང་བ་རང་ལས་ངེས་

ཤིང་བདེན་པ་གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བྱད་པར་
 གཞན་ལས་ངེས་པ་དང་། ཡོད་པ་རང་ལས་ངེས་ཤིང་བདག་ཉིད་སྤྱི་དང་
 བྱད་པར་རྣམས་གཞན་ལས་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། ལྷན་ལའི་ཁ་
 རྟོག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་སྡོན་པོ་ཙམ་ངེས་ནས། ལྷན་ལའི་སྡོན་པོ་ཡིན་
 མིན་ལ་ཐེ་ཚཱ་འདྲེན་པའི་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། གཉིས་པ་ནི། རོན་ལ་ཤ་བ་ཡིན་ལ་ཤིང་དུ་ངེས་ཀྱང་སང་ལྡེང་ཡིན་
 མིན་ལ་ཐེ་ཚཱ་འདྲེན་པའི་ཤིང་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་
 དང་། གསུམ་པ་ནི། རོན་ལ་མེ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་ཁ་རྟོག་དམར་
 པོ་གཅིག་ཡོད་པར་ངེས་ཤིང་། མའི་ཁ་རྟོག་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚཱ་འདྲེན་པའི་
 ཁ་རྟོག་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སྤྱི་ནི་
 མེ་དང་བཙོ་སྟེག་གི་རོན་བྱེད་རུས་པ་རྣམས་ནི་བྱད་པར་རོ། །ཁོ་ན་
 རེ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐམ། དེ་འདྲ་བའི་མངོན་སུམ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དེར་ཐམ། རོན་ལ་མའི་ཁ་རྟོག་ཡིན་ཞིང་རྟོགས་པའི་ཆོ་མའི་ཁ་རྟོག་
 ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚཱ་ཟ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་ཟེར་བའང་རོན་དང་མི་
 མཐུན་ཀྱང་ཆོག་གིས་རུང་ཙམ་མོ། །ཁ་ཅིག་གིས་དེ་རུང་བར་ཐམ། རོན་ལ་
 མའི་ཁ་རྟོག་ཡིན་ན་རྟོག་པས་མའི་ཁ་རྟོག་ཏུ་ངེས་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཟེར་

ན། འོ་ན་དོན་ལ་མེད་ཁ་དོག་ཡིན་ཞིང་རྟོག་པས་ཀྱང་མེ་ཡིན་པར་མ་དེས་
 བ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ན་རྟོག་པས་མེར་དེས་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་བྱབ་སྟེ། རྟོག་པ་སྤྱི་ལ་མ་དེས་པ་མེད་
 ཀྱང་བྱེད་པ་ལ་མ་དེས་ན་དེས་འགལ་ལ་བྱད། དེ་རྟོག་པ་སྤྱི་ལ་མ་ཡིན་
 པས་ཆོག་ལས་ཞེ་འདོད་ལ་ཡང་མ་སོང་བའི་རྩོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་
 རེ། དོན་ལ་མེ་ཡིན་ཅིང་རྟོག་པས་མེ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་དུས་ཀྱི་རྒྱང་
 རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་གཞན་
 ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་པར་ཐལ། བྱོད་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཁ་དོག་དམར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བྱོད་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་དམར་ལམ་པ་འཛིན་པའི་
 དབང་མངོན་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་དམར་
 ལམ་པ་ཁ་དོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་བྱབ་སྟེ། མེད་ཁ་དོག་
 མཐོང་བ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། འཛིག་རྟོག་གི་ནི་ཐ་

སྒྲིང་དུ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བཞེད། རྒྱ་མེ་ཡང་ངོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མེ་མཐོང་ན་ཆ་བ་ཁོ་ན་མཐོང་དགོས་སྐྱུ་པའི་
ངན་རྟོག་གྲང་སེལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ བུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་
དཔག་ཆོས་ཅན། རང་གི་འཛིན་སྐྱེད་སྒྲིང་གི་ཡུལ་གྱི་གནལ་བུ་ལྟ་སྟོག་
གྱུར་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཞེན་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་འཛིན་སྐྱེད་སྒྲིང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་
ལྟ་སྟོག་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེའི་འཛིན་
སྐྱེད་སྒྲིང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གནལ་བུ་ལྟ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་ན་ལྟ་སྟོག་
གྱུར་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ དེ་ལྟར་བུམ་པ་ལྟ་སྟོག་གྱུར་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མངོན་གྱུར་དང་ལྟ་སྟོག་གྱུར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མངོན་
གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཤེས་གྱི་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འབྱུང་
བའི་ཁམས་ཡིན་དགོས། བུམ་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་ཅུང་ཡིན་ན་དེ་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་
རེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་མེད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ལྟ་

ཏུ་ལྷོག་གྱུར་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྡེ་བདུན་རྒྱུ་
ལས། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་དང་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མི་
འགལ་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་དཔག་
ཚད་མའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུང་ཡུལ་ཙམ་
ལ་མངོན་གྱུར་དུ་བཞག་པའི་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་གྱུར་དང་
ལྷོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་ལྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་རྣམས་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་
འབྲས་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་
ནས་སྟོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་རིག་པ་དང་། སྟོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་
པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
ཏེ། རིག་གཏེར་ལས། དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ལ་ཚད་འབྲས་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་
ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཙན། རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་བའི་རིག་པ་ཆད་
མ། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
སྟེ། དག་གི་དབང་ལྷན་གིས། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། ལྷན་བྱེད་
གཞལ་བྱའི་རང་བཞིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སེམས་ཙམ་
པའི་ལུགས་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
མི་སྤྱོད་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ཞེས་
པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་བག་ཆགས་དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པའམ་སྒྲོས་པའི་
བག་ཆགས་དང་། བདག་ལྟའམ་འཛིག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་། སྤྱིད་པའི་
ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་དང་། རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་དང་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མངོན་པར་བརྗོད་པའམ་སྒྲོས་པའི་བག་ཆགས་ནི། སྔོན་
འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་
སྟེ། མདོར་ན་འདི་ནི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་འཆར་བར་བྱེད་
པའི་ལས་ཅན་ཞིག་གོ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཤེས་

གཙོ་ལའོར་དང་བཅས་པས་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་
བསམ་པ་རྒྱ་ཞིང་འདྲག་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཞེས་བྲུ་
སྟེ། བུམ་པ་ཞེས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་བུམ་པ་བརྟེན་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདག་ལྟམ་འཛིག་ལྟའི་བག་ཆགས་ནི། བདག་གཞན་
རིས་སུ་བཅད་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་སྟེད་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་
བག་ཆགས་དང་། དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་འདྲ་རྣམ་
འཆར་བ་དེ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། སྟོན་འཛིན་མིག་
ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྤང་བ་རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
དང་། ཡུལ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ནི་མངོན་
པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། མངོན་ཤེས་ལ་ཡུལ་ཤར་
བ་ནི་རང་གི་བདག་རྟེན་ཞི་ལྟ་བུ་ལྟེད་ཀྱི་དབང་གིས་དང་། རྣམ་
མཁྱེན་ལ་ཡུལ་རྣམས་འཆར་བ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་
འཆར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ནི། ལས་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་ཏེ། སྟོན་པའམ་འཁོར་བར་སྟེ་འཆི་སྤྱོད་ཆོགས་
སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། དེས་ན་སོ་སྟེད་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རྣམས་ནི་

དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། མདོན་པར་བཟོད་པའི་བག་
ཆགས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་ཤིང་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས་
བྱུང་བས་མི་སྐྱ་བ་ཞེས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་
སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྤང་བ་ལ་དབང་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་སྟེ་བྱུང་། ཤེས་
པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་དམིགས་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་བཞི་ཀ་ཡོད་པས་བྱུང་
པས་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་བག་ཆགས་རེ་འཛིག་དགོས་
དེ། རྟོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡང་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་
འཆར་དགོས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅམ་རྣམ་རྒྱུན་པས་སོ་སྐྱའི་
རང་རིག་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་པའི་
ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱུན་ལས། རྣམ་རྒྱུན་པས་སོ་སོ་
སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མདོན་སུམ་མ་གཏོགས་པའི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་
མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་མེད་པར་འདོད་ལ། རྣམ་བདེན་པས་སྔོ་སྤང་དབང་
ཤེས་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་བྱུང་བྱང་ཡང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པས་ཤེས་
པ་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་བདེན་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་འཐད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་ལ་སྔོན་པོ་

བྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་སྤྲང་བའི་ཆ་ལ་འབྲུལ་ཡང་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྤྲང་
 བའི་ཆ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྔོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་ལས་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུ་ཤད་དུ་སྤྲང་བའི་སྤྲང་བ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་རྒྱར་
 སྤྲང་བ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་བྱེད་བཞིན་དུ་སྤྲང་བའི་སྤྲང་བ་རྣམས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་
 གྲང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྤྲང་བ་དང་། དེ་ལ་བུམ་པ་བུམ་
 པར་སྤྲང་བ་དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་འདྲ་
 པར་འདོད་པ་ནི་སྒྲོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སེལ་འཇུག་དང་
 སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྒྲོའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་
 མཛོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་
 རུལ་ཐན་མེ་མེ་ལ་ཡན་གར་བར་མི་འཇུག་གྲང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རུལ་ཐན་
 དང་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའམ་ཆ་སྤྱེ་ནས་མི་
 འགོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་པ་ལྟོ་སྒྲིར་བ་ཙམ་
 དེ་ཡུལ་གྱི་དོན་སྒྲི་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་ཞེན་ནས་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་བུམ་པ་དང་བུམ་

པའི་དོན་སྤྱི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པའི་སྤྱི་གི་ཆོས་གཞན་རྣམས་བུམ་
 བ་ལ་སེལ་བའམ་བགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་དོན་
 སྤྱི་གཉིས་བུམ་པར་བརྒྱུད་བའམ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་ན། བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་གི་སྒྲོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤོན་འཛིན་
 དབང་ཤེས་དེས་སྤོན་པོ་ཡང་མཐོང་སྤོན་པོའི་རུལ་ཕྱན་ཡང་མཐོང་
 ཡང་། གཙོ་བོར་ནི་རུལ་གྱིས་བརྩམས་པའི་སྤོན་པོ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས། བཀོད་པ་ཅན་ནི་
 མ་བརྒྱུད་བར། བཀོད་པ་འཛིན་པ་མི་རུང་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱན་
 ལས། མདོ་སྤེལ་པའི་སྐབས་སུ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་གྱི་ཆ་
 གཅིག་ལ་འབྱུལ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུལ་བ་དང་། ཆ་གཅིག་ལ་
 མ་འབྱུལ་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་མེད་གྱི་
 ཤེས་པ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་མ་སྤྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབ་འཇུག་གི་སྒྲོ་ནི་སེལ་འཇུག་གི་སྒྲོ་
 ལྟར་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དགག་པ་གཙོ་བོར་བུས་
 བས་འཇུག་པའི་སྒྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 མཐོང་བ་ཡི། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

རྒྱུ་གསུམ་ནི། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་ལ་མཛོན་ན། སྒྲོན་
འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྒྲོན་ལོ་དེ་མ་ཐག་གི་སྒྲོན་པོ་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་
སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་གི་དབང་མངོན་གྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུན་དུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ། སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དངོས་
གནས་པ་དང་། དབང་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་ལམ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་
བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ཡང་འདིའི་རྣམ་པས་བཞག་པའི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཡང་
འཛོག་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོར་བག་
ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་རང་དངོས་ནས་གཞུང་དོན་དུ་
བྱས་ནས་གཏད་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་སྒྲོན་པོ་
སྒྲོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོན་པོ་སྒྲོན་
འཛིན་དབང་མངོན་དང་དུས་མཉམ་ཆས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། གཞུང་འཛིན་ཆས་གནས་གིས་སྒྲོང་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་
པའི་རྣམ་རིག་གི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བརྟགས་ལས། བང་གི་
ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི། བྱི་རོལ་ལྟར་སྤང་གང་ཡིན་པ། ཁོན་རྣམས་རྣམ་ཤེས་
ངོ་བོའི་ཕྱིར། ཁོ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་སྒྲོན་པོ་དེ་སྒྲོན་

འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱེམ་ན། དེའི་དོན་ནི་
 སྒྲིན་པོ་ཡུལ་དུ་མེད་ན་སྒྲིན་འཛིན་མིག་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལ་དེ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བ་
 དང་། སྒྲིན་པོ་མིག་ཤེས་དེའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་
 པོ་སྒྲིན་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་དམིགས་རྒྱུ་
 བཏགས་པ་བ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྒྲིན་འཛིན་དབང་མངོན་དེའི་
 དམིགས་རྒྱུ་ལ་དེས་དམིགས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་། དེའི་དམིགས་པ་ལ་
 དམིགས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲིན་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་
 སྒྲིང་མི་སྒྲིང་། དེའི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། དབང་མངོན་
 དང་། དེའི་དམིགས་རྒྱུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མཛོད་སེམས་
 དབྱུ་མ་བ་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ལ་
 ཡང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། བདག་རྒྱུ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
 གཉིས་མདོ་སྟེ་པ་དང་འབྲ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྱེད་རྩྭ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རིགས་
 རྒྱུ་ལས། དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་རིགས་མཐུན་ཁོན་སྟེད་པ་མ་དེས་ཏེ། རྟོག་
 པས་དབང་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། དཀར་འཛིན་དབང་
 ཤེས་གྱིས་སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་བྱེད་པའང་ཡོད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་འདོད་ཉོན་
ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་རྩལ་ཀྱང་ཉོན་ཡིད་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱེད་མི་རྩལ་ཏེ། ཀུན་
གཞི་དེ་བོ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན། འཁོར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་དང་
མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཐོགས་མེད་ནས་བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ། ལས་བཟང་
ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྟོ་གཞིར་གྱུར་པ། དམིགས་པ་བག་
ཆགས་སྒྲ་མ་བཞིའམ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པ། རྫོད་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་པ་
སྤང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྩལ་པའི་སེམས་ཤིག་གོ།

ཉོན་ཡིད་ནི། དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པ་ང་
དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ། འཁོར་ཀུན་འགྲོ་ལྟ་འདོད་ཆགས་མ་རིག་
པ་ང་རྒྱལ་བདག་ལྟ་བཞི་དང་། རྣམ་གཡེང་བག་མེད་ཚོད་པ་མ་དད་པ་ལེ་
ལོ་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བས་སེམས་བྱུང་ལྟ་དག་
ཁོན་དང་ལྟན་པ། དེ་བོ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ཤིག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཀུན་གཞི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྤྲོ་བའོ། ཁོང་གི་སེམས་
བྱུང་དེ་རྣམས་ལྟ་དག་འདུ་ཚུལ་ནི། རྣམ་གཡེང་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་ལྟ་
སམ་ཆ་ལ་འདུ། བག་མེད་ནི་འདོད་ཆགས་དང་གཉི་ལྟ་གཉིས་ལ་
འདུ། ཚོད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་འདུ། མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་རྒྱལ་པ་

གསུམ་གཉི་མཉུག་གི་ཆའམ་ཇུས་སུ་འདུའོ། །འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར། ཀུན་
 བཏུས་དར་རྟེན་ལས། ཚོར་འདུ་རགས་པ་སོ་མི་བསོད་པ་ནི་བ་ལ་གནས་
 པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ཅི་ཡང་མེད་མན་
 ཆད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། སྲིད་ཅེ་ལས་བྱེད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གང་
 ཞིག་ འཇུག་ཤེས་ཚོགས་དུག་འཁོར་བཅས་དང་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་པ་
 འགགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཀུན་གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་
 འདུ་བྱེད་དོ། ཞེས་དང་། འཇུག་ཤེས་དུག་འགགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་
 ཐར་བར་འདུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་བཞི་བ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཅེ་གཅིག་པ་གང་ཞིག་ འདུ་ཤེས་ཚོགས་དུག་
 འཁོར་བཅས་མངོན་གྱུར་པ་འགགས་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཀུན་
 གཞིའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་རང་དོན་དུ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་གཉིས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་གསལ་ཞིང་། སྒྲིམས་འཇུག་
 པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ཡང་གསལ་ལོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་ཡང་། ཀུན་བཏུས་དར་ཀློག་
ལས། རགས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆ་དང་ཆར་སྤྱོད་བས་ཡིད་
ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྩལ་སྤྲོད་བཅུ་སྐྱེད་བའི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཀྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ཡིད་ཤེས་ཁོན་ལ་བར་གྱི་སྐྱེད་བསྐྱེད་སེང་
བོ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་བའི་མཛོན་པར་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱི་དེ་དང་། སྤོམ་པ་སྤོམ་མིན་
བར་མས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པར་སྤངས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང་། འདི་སྐྱབས་འདིར་གཟུགས་མིན་ནོ། མི་སྤྱུག་པ་
སྤོམ་པའི་ཡིད་ལ་གསལ་བར་སྐྱེད་པའི་ཀུན་རུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་ཀུན་
བཏུགས་པའི་དེ་དང་། ཟད་པར་རྩལ་སྤྲོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་
གསལ་བའི་ས་རྩལ་སྤྲོད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་དབང་འབྱོར་པའི་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཉི་དེ་དག་ཀྱང་འབྱུང་བ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་
ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་བྱིར་འབྱུང་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤྲུམ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་
ཀྱིས་སྒྲུ་མས་བསྟན། །མ་འབྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅུ་མ་མཛོང་། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་

ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ནི་ལྷ་གཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གོམས་པ་ལས་བྱུང་ནིང་། རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་སྒལ་
མ་འབྲུལ་བའི་མཁུན་པ་དེ། རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་མི་
སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་ཡོད། དེ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་མེད་དེ། གང་སྒྲུང་དེས་
པས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙེ་བ་དང་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཙན། གོམས་རྒྱུན་དང་མ་སྒལ་
བར་བསྒྲོམས་པ་ལས་གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་
འབྱུང་བུང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོད་བསྐྱར་མ་
ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སེམས་
ནི་གསར་རིག་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་སྐྱབ་པ་ནི། མའི་མངལ་ནས་སྐྱེ་མ་
ཐག་གི་སྐྱེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་ཆོས་ཙན། རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རིག་པ་སྒྲ་
མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་
པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་སྒྲ་མ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། འཆི་ཁ་
མའི་སྐྱེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིག་པ་ཆོས་ཙན། རང་གི་ཉེར་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་

རིག་པ་གཞན་དང་མཚམས་སྦྲེར་ཏེ། གཞོད་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་བཞིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་
 སྐྱུ་བ། མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་གི་རིགས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁ་
 མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྱི་མ་དང་མཚམས་སྦྲེར་ཏེ། མེད་
 པ་དང་བཅས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྐྱུ་བ་
 པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱུ་བ་པ་ཡིན་
 བོ། རྟོ་རྩེ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྷུར་དུ་ཟད་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་རྒྱ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དཔེར་ན་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་བས་གང་འབྲས་སྤུ་ཡོང་བྱེད་ཟད་
 བ་མཐོང་བ་བཞིན། འདི་ནི་ཐར་པ་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ནོ། །

༥ ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པའགལ། དེ་ལ་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
 བུ་བཞི་གཉིས་ཏེ། ཚད་མའི་ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་མ་ཚོད་པའི་འབྲས་
 བུ་ལོ། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་པ་ནི། གཙོ་བོར་
 སྐྱེས་བུའི་དོན་མདོན་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་

དང་། བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་ནས་དེ་དག་ལ་འཇུག་
 རྟོག་བྱེད་པའོ། བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པའི་ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། ཆོད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་མ་གྱུར་པའོ། ཏང་པོ་
 བློ། ཆོད་མས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལྟ་བུའོ། གཉིས་པ་ནི་ཆོད་
 མས་དངོས་སུ་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཆོད་མའི་འབྲས་
 བུ་དངོས་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོད་པའི་སྟོབས་ལ་རག་ལས་པས་ན་
 ཆོད་མའི་འབྲས་བུ་ཞེས་མཁུན་དོ། ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་ནི། ཡུལ་
 དེ་རྟོགས་པའི་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པའི་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་
 དང་། དེ་འབྲའི་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་རིག་པ་དེ་དེ་འབྲའི་ཆོད་མའི་རྣམ་པར་
 འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲའི་རིག་པ་སྤར་ངེས་ནས་དེའི་
 རྗེས་སུ་དེ་འབྲའི་ཆོད་མ་དེ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་
 པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བྱི་དོན་ཁས་
 ལེན་པའི་མདོ་སྟེ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་བསྟན། བྱི་དོན་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་བ་བཀག་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་
 སོགས་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་འབྲའི་གཞུགས་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བུར་བྱས་
 པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་བྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་བ་བཀག་པའི་རང་

ལྷོག་ནས་མ་བསྟན་པར་དོན་སྤྱོད་བ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་
 སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོ་ནའང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་སོགས་རིག་པ་འབྲས་བྱར་འདོད་དགོས་ཞེས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་
 བ་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཟུགས་གཞལ་བྱ་དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཚད་མ་དང་། གཟུགས་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་མེད་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། རྒྱ་དོན་གྱི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་
 དང་། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཚད་
 མ། རྒྱ་དོན་གྱི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྤྱོད་
 པའི་སྤྱོད་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའང་འབྲས་རྟོག་
 དང་པོའི་ཚད་འབྲས་སོ། །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་གཞན་
 རིག་གི་ཚད་འབྲས་དང་། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་
 ཚད་མ། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བྱའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་

བྱ། དེ་ལ་ངེས་པ་གསར་དུ་འདྲེན་རྒྱུ་གི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་ཡོངས་སུ་
གཅོད་བྱེད་གི་རང་རིག་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་
སྤྱི་རེ་ལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གནས་བྱ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་
ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །རྒྱས་པར་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གི་
གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༥ ཚུད་པ་སྤོང་པ་ལ་ཁོན་པེ། སྡོན་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སྤྱོད་གི་
རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྤོང་ལ་སྡོན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། སྤོང་ལ་དེ་
འཛིན་པའི་ཚད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེའི་
རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱལ། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤོང་དེ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པའི་སྤོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤོང་དེ་ཉམས་སྤྱོད་གི་རང་རིག་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྤོང་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། སྤོང་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤོང་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་སྤོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཐུབར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་
བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འདྲ་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
ཐལ། དེའི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་

ཐུང་རིག་ རང་རིག་ཡིན་པའི་ཐུང་རིག་ ཁོ་ན་རེ། སྒྲིལ་ཏུག་པར་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྟོང་སྒྲིལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་པར་ཐུང་རིག་ སྒྲིལ་བཅད་
 ཞེས་ཡིན་པའི་ཐུང་རིག་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོང་རྟོགས་སྒྲིལ་
 གཞུལ་བར་ཐུང་རིག་ རྟོང་རྟོགས་པའི་ཐུང་རིག་ རྟོགས་ཁས། འདོད་
 ན། སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། སྒྲིལ་ཏུག་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་དཔག་གི་དངོས་གཞུལ་
 ཡིན་པར་ཐུང་རིག་ དེའི་གཞུལ་བྱ་གང་ཞིག་ རྟོགས་གཞུལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཐུང་རིག་ གཉིས་པ་མ་གྱུར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ལྷགས་གཞུལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐུང་རིག་ རྟོང་དེའི་སྒྲིལ་པའི་ཐུང་རིག་ ཐུང་རིག་འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོང་དེའི་
 འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ལུམ་ཡིན་པར་ཐུང་རིག་ རྟོང་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞུལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཐུང་རིག་ ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་སྒྲིལ་འཛིན་དབང་མངོན་སྐྱབས་ཅིག་མ་
 སྒྲིལ་ དེ་ནས་དེས་དབང་པའི་བཅད་ཞེས་སྒྲིལ་བ་དེ་སྒྲིལ་འཛིན་དབང་མངོན་ཀྱི་
 རྟོགས་ཡིན་པར་ཐུང་རིག་ འདོད་པའི་ཐུང་རིག་ འདོད་ན། དེ་ལ་དེའི་རྟོགས་ཡིན་པ་
 དང་། མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐུང་རིག་ དེས་
 དབང་པའི་བཅད་ཞེས་ཡིན་ན་དེའི་རྟོགས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཐུང་རིག་ དེར་
 ཐུང་རིག་ དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་དེའི་རྟོགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བཅད་ཞེས་
 ཡིན་པའི་ཐུང་རིག་མ་བྱུང་། རྟོགས་དང་པོ་མ་གྱུར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོང་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་སྐྱེ་བྱུ་མ་
 དང་ལྷན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་
 དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
 རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་
 འདོད་ན། སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོན་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་སྡོན་འཛིན་དབང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སྟེ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབང་
 ཤེས་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེ་རྟོགས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྐྱེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་སྟེ། ཁྱོད་

ཀྱིས་སྤྱོད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་མ་རྟོགས་ཟིན་ཀྱང་
 མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་མ་རྟོགས་ཟིན་དེ་
 མ་བཟེད་པའི་རང་ནས་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་ཏུ་གྱུར་བ་
 ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་བཅད་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་
 དུས་སུ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་
 དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པར་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་གསར་དུ་
 མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པར་སྐྱེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིག་པར་གསར་
 དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། གསར་དུ་རིག་པར་སྐྱེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། རྟགས་བྱུང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་ན། གསར་དུ་རིག་པར་སྐྱེས་པས་
 བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། གསར་དུ་དངོས་པོར་སྐྱེས་
 པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེད་ལས་
 གསར་དུ་སྐྱེས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་གསར་
 སྐྱེས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

འདྲིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 མཐོང་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གཞན་ལས་
 དེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་སྟེ། དེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་
 གྱིར། དེར་སྟེ། དེ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་གྱིར། དེར་
 སྟེ། གཞུགས་ཡིད་འོང་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་
 ལ་མ་དེས་པའི་སྒྲོ་གཅིག་བཤད་པའི་གྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གཞན་ལས་
 དེས་ཀྱི་ཚད་མ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། རང་ཡུལ་ལ་དེས་པ་འདྲེན་མི་ལུས་
 པའི་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་གཅིག་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་འདྲའི་མདོན་སུམ་ཡིད་མ་
 གཏད་དེ་ལ་སྒྲུང་ལ་མ་དེས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་གྱིར། ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། དོན་ལ་མེད་ཁོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་མཐོང་
 རས་མེད་ཁོད་ཀྱི་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་མེད་ཁོད་དམར་པོ་འདྲིན་
 པའི་དབང་མདོན་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་སྟེ། དོན་ལ་མེད་
 ཁོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་མཐོང་རས་མེད་ཁོད་ཀྱི་
 ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་དབང་མདོན་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 གྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདྲོད་ན། དོན་ལ་མེད་ཁོད་ཀྱི་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་
 དོག་དམར་པོ་མཐོང་རས་མེད་ཁོད་ཀྱི་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་མེད་ཁོད་ཀྱི་

དོག་དམར་པོ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གཞན་ལས་
 དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྱུང་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་ལ་མེ་ཁ་དོག་
 ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་མཐོང་ནས་མེའི་ཁ་དོག་ཡིན་མིན་
 ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དུས་ཀྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཁ་དོག་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་སྟེ། རང་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ལ་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཡལ་ག་དང་
 ལོ་འདབ་སོགས་སྟེ་ཉི་ལ་ལེ་བ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས། ཨ་ཀ་རུ་དང་ཅན་དན་
 ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་དབང་མངོན་གཞན་ལས་དེས་ཀྱི་
 ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་དེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་

འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཨ་ཀ་རུ་དེ། དེའི་
 གཞལ་བྱའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེས་དེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཏང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཨ་ཀ་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྲལ། མ་གྲུབ་ན། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཨ་ཀ་རུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 གཞལ་བྱ་ཡང་ཡིན། ཨ་ཀ་རུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་ཡིན་དག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་དབང་མཛོན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡང་ཡིན་སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཡང་
 ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་དེ་དེས་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཨ་ཀ་རུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ལ་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་རིང་
 པའི་ལལ་ག་དང་ལོ་འདབ་སོགས་མཐོང་ནས་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 འབྲེན་པའི་དབང་མཛོན་ཆོས་ཅན། རང་ལས་དེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཡུལ་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་
 ཉིད་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་དེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་

ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་སོགས་སྡོ་
 ཉིལ་ལེ་བ་ཡོད་པ་དེ། དེའི་གཞལ་བྱའི་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་ རེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་
 བྱའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟོགས་གྲུབ་ཏེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
 ཁོ་ན་རེ། དོན་ལ་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་
 སོགས་མཐོང་ནས་ཨ་ཀ་རུ་དང་ཙན་དན་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་འབྲེན་པར་
 བྱེད་པའི་དབང་མཛོད་ཆོས་ཅན། བྱོང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་གྱི་མཐར་ཐུག་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འབྲེའི་
 ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་སོགས་སྡོ་ཉིལ་ལེ་བ་ཡོད་པའི་སྡོང་པོ་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཨ་ཀ་རུ་སྡོང་པོ་ཡིན་པ་ཆོས་
 ཅན། དེའི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱའི་དོན་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བའི་དོན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་ལ་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཡལ་ག་
 དང་ལོ་འདབ་སོགས་མཐོང་ནས་ཨ་ཀ་རུ་ཡིན་པར་རྟོགས་གྲུང་། ཨ་ཀ་རུ་

མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་
 ཅན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམ། རང་གི་གཞན་ལ་བྱའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡུལ་
 ལྟེང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་
 ལྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་མི་རུས་ལ། གཞན་ལྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམ། དེ་འདྲའི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་སོགས་སྡོ་
 ཉིལ་ལེ་བ་ཡོད་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་ལ་ངེས་པ་རང་ལྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་མི་རུས་
 པར་གཞན་ལྟོབས་ཀྱི་འདྲན་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཡལ་ག་དང་ལོ་འདབ་སོགས་སྡོ་ཉིལ་ལེ་བ་ཡོད་པའི་མི་
 རྟག་པ་དེ། དེའི་གཞན་ལ་བྱའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། དེ་འདྲའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་ཡལ་ག་དང་ལོ་
 འདབ་སོགས་སྡོ་ཉིལ་ལེ་བ་ཡོད་པའི་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐམ། དེ་
 འདྲའི་སོ་སྤྱིའི་དབང་མངོན་ཀྱིས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐམ། སོ་སྤྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་
 དབང་མངོན་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་མི་རྟག་པར་ཆད་
 མས་ངེས་ནས་སྤྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྱ་བའི་གང་

ཐག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་
 ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་
 ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་
 མ་ཟད་ནལ་འགྱུར་མཛོན་སུམ་དང་རང་མིག་མཛོན་སུམ་དུ་བྱུར་པའི་ཚད་མ་
 ཡིན་ན། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ཚད་མའི་སྟོབས་ཤུགས་ལུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིལ་བ་སོགས་ལ་རག་
 ལས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་ཡིན་གྱིང་རང་རྒྱུད་ལ་སོ་
 སོར་རྟོགས་པའི་སྟོ་གྲོས་དཔག་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཆོ་སྤྱོད་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་རྣམས་
 འགྲིལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆགས་སྣང་རྣོངས་གསུམ་སོགས་སྟོ་ངན་པ་
 རྣམས་ཤུགས་དཔག་ཆོ་དེ་དག་འཕེལ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་སྟོ་རྣམས་འགྲིལ་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིལ་བ་ལ་སྟོས་པ་
 མེད་པར་སྟོའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པར་
 རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་བྱུང་པའི་ལེའུ་ལས། ལུས་ཀྱིས་ཕུལ་བྱུང་འགྲིལ་མེད་
 པར། སྟོ་ཡི་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཕུལ་བྱུང་
 དང་། འགྲིལ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་

འགྲོལ་ཤིག་ཆེན་ལས། ལུས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་སོགས་ལ་ལྟོས་
 པ་མེད་པར། སློ་སྒྲ་མ་ཡི་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་ལ་
 སོགས་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུག་
 དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཅིག་དང་བདུན་ཆོད་མ་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། །འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་
 དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །དུན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྲ་
 བ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རབ་རིབ་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་གི་མཚན་གཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྲིག་རྒྱ་རྒྱར་སྤང་བའི་འབྲུལ་རྒྱ་ཅན་
 དང་། ལུས་པའི་ཆོགས་བའམ་སྤྱི་འཛིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། བར་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་དང་། རྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་གསུམ་འཛིན་པའི་རྗེས་
 དཔག་གམ་རྟོག་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྲ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་དང་། འདས་པའི་དོན་དུན་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། མ་
 འོངས་པའི་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་
 རྣམས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན། རང་ལུལ་མ་
 དེས་བས་བྱུང་པར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་དེས་པ་ལྟར་སྤང་ཡིན་པས་

ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱེད། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་
 དེས་པའམ་རྟོགས་པས་ཁྱེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་སློབ་འདོགས་གཙོད་པའི་སློབ་ཡིན་
 པས་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟོགས་གྱིས་སློབ་མི་རྟག་པར་དེས་
 པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དེས་པ་ལྟར་སྤང་བེར་
 དགོས་པའང་སློབ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ནམ་སློབ་འདོགས་
 ཆོད་པ་དང་ཆོད་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་
 བཤད་ཟེན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཉན་བྱའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ན་སློབ་མི་རྟག་
 པར་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུའོ། རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ནི། རྒྱ་
 མཚན་གཞན་མེད་པར་པ་མེས་ཀྱི་ཁྱོད་པ་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་
 ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུའོ། ཁོ་ན་རེ། ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་རང་
 ཡུལ་མ་དེས་པས་ཁྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྱེད། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་རང་ཡུལ་ལ་སློབ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་གཞལ་
 བྱ་ཅན་གྱི་སློབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་མཁྱེན་བཙུང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། སྤྱན་མེད་
 པའི་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་གདམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས། ཡིད་དཔྱོད་གྱིས་དེས་
 པའི་ཆོད་བཤད་པར། གལ་ཏེ་ཡང་དག་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་གིས། དེས་

ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། མི་དགོ་ལ་ནི་ཁྱེལ་མེད་དང་། རྡོ་ཆ་མེད་པའོ་སྟོ་
བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། སྒྲག་དོག་འཛིག་འཆབ་སེར་སྒྲ་
དང་། རྒྱ་དང་རྒྱགས་དང་རྒྱམ་འཛེ་ནི། ཉོན་མོངས་ས་རྒྱུད་དུའི་ས་བ་
རྒྱམས། རྩ་འདོད་པའི་དགོ་པའི་སེམས་ལ་ནི། ཉོག་དང་དཔྱོད་དང་
བཅས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྲོད་
པ་བསྒྲན། མི་དགོ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ལྟ་དང་ལྟན་ལའང་ཉི་ཤུ་
འབྱུང་། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་སྟོ་སོགས་དང་། འགྲོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་
གཉིས། སྒྲིབ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལུང་མ་བསྒྲན། གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་
འདོད། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྒྲན་
ནོ། རྩ་ལས་འགྲོད་གཉིད་མི་དགོ་རྒྱམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་
ན་མེད། ཉོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱུང་པར་ཅན། དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་
ལང་། རྩ་གུས་རྡོ་ཆ་མེད་ཁྱེལ་མེད། ལ་ན་མ་ཐོ་འཛིགས་མི་
ལྟ། རྟག་འདང་གུས་ཉིད་རྡོ་ཆ་ཤེས། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་
ན། ཉོག་དང་དཔྱོད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཉིད། ར་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་
ནི། རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་
པའོ། རྩ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྒྱམ་པར་ཤེས། རྡོ་གཉིས་སེམས་དང་།

སེམས་བྱུང་དང་། རྟོན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྟ། ཞེས་སོ། །འདིར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་
 ལྟར། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་སོགས་བཞད་
 པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་འཁོར་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡས་
 མཚུངས་པའི་རིག་པ་དེ་གཙོ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ དབྱེ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གོ། སེམས་བྱུང་
 ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། རང་གཙོ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་
 བའི་གཙོ་སེམས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྡས་མཚུངས་པའི་རིག་པ་དེ།
 སེམས་བྱུང་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དག་
 པའི་ས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དྲུག་ མི་དག་པའི་ས་པ་
 གཉིས། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་བཅུ། བློ་ཆགས་གཉིས། ང་རྒྱལ་ཐེ་
 ཚོམ་གཉིས། གཉིད་འགྲོད་རྟོག་དཔྱོད་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཙོ་
 འཁོར་གྱི་དོན་ཡོད་དེ། སེམས་རྣམས་ལ་རྟོན་དམིགས་སོགས་ལྟ་རང་དབང་
 བ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ལ་སེམས་ཀྱི་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དེ་ལྟ་རང་
 དབང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་མེད་པར་སེམས་བྱུང་ཡང་མི་སྤྱེལ་
 སེམས་བྱུང་མེད་པར་སེམས་ཀྱང་མི་སྤྱེལ་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་

དག་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་ན་འབྱུང་བར་མི་རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གང་སྟེལ་དུ་ལུང་དངས་པ་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་
 ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་
 བཞིན། །དེས་ན་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྡེ་ཆོན་གྱིས་སྡེ་ན་ལྡ་ཡོད་དེ།
 སེམས་གྱིས་མང་། དག་པའི་ས་མང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་། མི་དག་
 བའི་ས་མང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ཀྱི་ས་མང་དང་ལྡ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་
 ས་པའི་གོ་དོན་ཡོད་དེ། དེ་དང་དེ་སྟེ་བའི་ཡུལ་ལམ་གོ་སྐབས་ཅན་ལ་དེའི་
 ས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ས་མང་འཆད་པར། ཆོར་
 དང་། ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་བྱུང་། སེམས་གྱི་
 ས་མང་བརྒྱ་ཡོད་དེ། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་སྟོང་བའི་ཆོར་བ་
 དང་། སེམས་ཡུལ་ལ་བསྐྱལ་ནས་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། ཡུལ་
 དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་ནས་ཤེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡུལ་དོན་དུ་གཉེར་
 བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འཕྲད་ནས་སྟེ་
 བའི་རེག་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྟོ་གྲོས་དང་།
 དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་དང་། སེམས་གྱི་འཇུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་

དང་། ཡུལ་དེ་འདྲིང་པའི་མོས་པ་དང་། སེམས་ཚེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་བརྩུ་ལ་སེམས་ཀྱིས་མང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྩུ་ཚོས་
 ཅན། བྱོད་ལ་སེམས་ཀྱིས་མང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སེམས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་དང་ཁམས་གསུམ་དང་ས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དད་དང་བག་ཡོད། བསུ་ བཅོམ་
 འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགོ་ལ་འབྱུང་། ཞེས་བྱུང་། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་
 སེམས་ཚྭ་ག་པ་དང་ས་པར་བྱེད་པའི་དད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་གཅེས་སྤྲུས་
 སུ་བྱེད་པའི་བག་ཡོད་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཤིན་སྦྱངས་
 དང་། གྱིང་ཚོད་ཞི་བའི་སེམས་མཉམ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་བཏང་སྟོམས་
 དང་། རང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛིན་པ་ངོ་ཚ་ལེས་པ་དང་། གཞན་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་ཉེས་སྦྱོད་ལ་འཛིན་པ་བྲེལ་ཡོད་པ་དང་། འདྲིང་ཆགས་མེད་པའི་
 དགོ་རྩ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགོ་རྩ་དང་། གཞན་ལ་རྣམ་པར་མཐོ་མི་
 འཚམས་པའི་རྣམ་པར་མི་འཛོལ་དང་། དགོ་བ་ལ་སྦྱོ་བའི་བཅོམ་འགྲུས་
 དང་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བརྩུ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལ་དགོ་བའི་ས་མང་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟག་ཏུ་བྱུང་ཤིང་གིས་དགོ་སེམས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་འཁོར་ཁོར་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་

ཆེན་པོའི་ས་མང་འཆད་པར། མོངས་དང་། བས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་
 ཏུ་འབྱུང་། ཁྱེས་བྱུང་། རིག་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་མོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་
 དང་། བག་ཡོད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་བག་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
 མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལེ་ལོ་དང་། དད་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་མ་དད་པ་
 དང་། འིན་སྦྱངས་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་རྒྱགས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་
 པར་མ་ནི་བའི་མོད་པ་དང་རྒྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱག་ཆོས་ཅན། ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་མང་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་ལ་སེམས་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་
 བརྩོན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་མི་དགེ་བའི་ས་མང་འཆད་པར། མི་དགེ་ལ་ནི་སྤྱེལ་མེད་
 དང་། རྩོལ་མེད་པའོ། ཁྱེས་བྱུང་། སྤྱེལ་མེད་པ་དང་རྩོལ་མེད་པ་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་ས་མང་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འཁོར་དུ་འབྱུང་ལ་སེམས་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲུལ་
 ལས། མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཆོས་དེ་གཉིས་མི་དགེ་
 བའི་ས་ཆེན་པོ་དག་ཅེས་བྱའོ། ཁྱེས་གསུང་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་ཁུང་དུ་འི་ས་མང་འཆད་པར། ཁྱོ་

དང་། བས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དེའི་ས་པ་རྣམས་། ཞེས་བྱུང་། ཀུན་ནས་
མཁར་བར་སེམས་པའི་ཁྱོ་བ་དང་། ཤ་གཉེར་པའི་ལའོན་དུ་འཛིན་པ་
དང་། སེམས་སྐྱར་པའི་གཡོ་དང་། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་
ཐུག་དོག་དང་། སྤྱི་ལ་ཞེན་པའི་འཚོག་པ་དང་། ཉེས་པ་སྟེད་པའི་འཆབ་
སེམས་དང་། རང་གི་ནོར་ལ་བསྐྱམ་པའི་སེར་སྒྲ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་
ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱུ་དང་། རང་གི་ཚོས་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱགས་པ་
དང་། གཞན་ལ་མཐོ་འཚམས་པའི་རྣམ་པར་འཚོ་བ་དང་བཅུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཅུ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དེའི་ས་མང་ཞེས་བཟོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་རྒྱུ་། སྤང་བྱའི་
སྟོན་ས་རྒྱུ་། ཉེན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
སྟེ། ཅ་ཉོན་དུག་ལས་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་སྤང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་
སྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཉོན་
མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ཤུགས་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་མ་དེས་པའི་
མཚུངས་ལྡན་འཆད་པར། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་། བས་། བརྒྱུད་ནི་དེས་པ་
མིན་པར་བཤད། ཞེས་བྱུང་། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱོད་གཉིད་གཉིས་ཁྱོ་

ཆགས་གཉིས་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོས་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། མ་དེས་བཞེས་
 བྱ་སྟེ། སེམས་བྱུང་སྟེ་ལྷ་གང་རུང་དུ་མ་དེས་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
 སྤྱིར། མ་དེས་རྒྱལ་ལ་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མི་དགོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་དགོ་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉར་
 གཉིས་དེས་ཅན་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དུས་ལ་ལར་ཉར་གསུམ་ཡང་འབྱུང་
 སྟེ། སེམས་གྱི་ས་མང་བཅུ། དགོ་བའི་ས་མང་བཅུ། རྟོག་དབྱེད་
 གཉིས། དུས་ལ་ལར་སྤྲིག་ལ་འགྱུར་པའི་དགོ་སེམས་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་འགྱུར་
 པ་དང་ཉར་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པར། འདོད་པའི་དགོ་བའི་
 སེམས་ལ་ནི། ཁས། ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་བསྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མི་དགོ་བའི་འདོད་སེམས་ལ་འཁོར་སེམས་
 གྱིས་མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག མི་དགོ་བའི་ས་མང་
 གཉིས། རྟོག་དབྱེད་གཉིས་དེ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པར། མི་
 དགོ་ལ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། ལྷ་དང་ལྷན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་ལྟ་བ་ཐ་མ་
 གསུམ་ལ་འདྲི་བྱ་འབྱུང་ནིར་ལྟ་བ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་སུ་རིགས་གཅིག་
 པས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱང་ངོ་། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་བཞི་དང་མཚུངས་
 ལྟན་གྱི་མི་དག་པའི་སེམས་དེའི་འཁོར་དུ་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ཆགས་
 སོགས་བཞི་གང་རུང་རེ་བསྟན་པས་ཉེར་གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར། ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཉི་ཤུ་གཅིག་ ཟེས་བྱུང་། ཁྱོ་བ་ནས་ནམ་
 འཛའི་བར་གྱི་ཉེ་ཉོན་བཅུ་ནམས་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་མི་དག་པ་ལ་འདྲེས་
 གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་མ་ཉི་ཤུ་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཉེ་ཉེར་
 གཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཁྱོ་སོགས་དང་ནི་ཉི་ཤུ་
 གཅིག་ ཟེས་གསུངས། སོགས་འཁོར་ནས་ཁོན་འཛིན་དང་འཛིག་པ་
 སོགས་བསྟན་ཅིང་འགྲོད་པ་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འགྲོད་པ་
 དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག་ ཟེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྟན་གྱི་འདོད་སེམས་འཁོར་དུ་
 བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་
 ཏུག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
 པར། སྒྲིབ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། ཟེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་ཆེན་མ་ཡིན་པའི་མ་

སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འདོད་སེམས་ལ་འཁོར་དུ་བརྩུ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ་
 སེམས་ཀྱི་ས་མང་བརྩུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བརྩུ་གཉིས་འབྱུང་པའི་
 སྒྲིབ་ཞེས་འཆད་པར། ལུང་མ་བསྟན། གཞན་ལ་བརྩུ་གཉིས་དག་ཏུ་
 འདོད། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་སྒྲིབ། གང་ལའང་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་
 རོ། ཞེས་གཉིད་ནི་འདོད་པའི་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་ཀུན་དང་མི་
 འགལ་བར་གསུངས་པའི་སྒྲིབ། གཉིས་པ། ཁམས་གོང་གི་དེ་འཆད་
 པར། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་འགྱོད་གཉིད་གཉིས། མི་དགོ་བ་དག་
 མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིབ། ཞེས་འཆད་པར། དེ་
 ལས་འགྱོད་གཉིད་མི་དགོ་རྣམས། བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་
 མེད། ཅེས་བྱུང་། དེར་མ་ཟད་རྟོག་པའང་མེད་དེ། རྟོག་པའང་བསམ་
 གཏན་བྱུང་པར་ཅན། ཞེས་བྱུང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དང་
 གཟུགས་མེད་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། ཞེས་
 བྱུང་། ཡང་སྒྲིབ་དོན་ཡོད་དེ། མི་དགོ་བའི་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་མ་ཟད་
 གཡོ་སྒྲུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིབ།

ད་ནི་སེམས་བྱུང་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་པར་ལ། བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ལྟར་
 བ། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་དོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁན་མ་

ཐོ་བ་ལ་མི་འཛིགས་པ་བྲེལ་མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་འཆད་པར། མ་གུས་ངོ་
 ཚ་མེད་བྲེལ་མེད། ཅིས་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་སྒོ་བ་དཔོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 པར་རང་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་དམིགས་ལ་མི་འཛུམས་པ་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་
 གཞན་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་འཛུམས་པ་བྲེལ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཡོད་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྲེལ་མེད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཛིགས་མི་ལྟ། ཞེས་
 བྱང་། དགའ་བ་དང་གུས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཡུལ་ལ་དགའ་
 བ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་དད་པ་དང་། གུས་པ་ནི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དགའ་དང་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། ཞེས་
 བྱང་། དེས་ན་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྟེང་པ་ཡིན་ནོ། །དགའ་དད་ལ་
 ལུ་བཞི་ཡོད་དེ། ལོངས་སྟོང་དང་བྱ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་དགའ་བ་ཡིན་ལ་
 དད་པ་མིན་པ། ལྷུག་ཀུན་གྱི་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། གཞན་གྱི་སྒྲུ་མ་ལ་དད་པ་
 ཉིད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ། འགོག་ལམ་དང་རང་གི་སྒྲུ་མ་ལ་
 དགའ་བ་དགའ་བ་དང་དད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། སོ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་མེད་པ་
 ལ་དེའི་ངོས་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་དང་གུས་པ་
 འདོད་གཞུགས་ན་ཡོད་ཀྱང་གཞུགས་མེད་ན་མེད་དེ། གཞུགས་མེད་ན་གང་

ཟག་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་གཉིས་
 འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། ཞེས་བྱུང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ནི་ཕྱིར་བ་དང་དཔྱད་པ་ནི་སེམས་ཞིབ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་
 བཞི་ཀམས་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་
 ཉིད། ཞེས་བྱུང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་མི་འབྱུང་
 པར་ཐལ། སེམས་ཕྱིར་ཞིབ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་སྐྱེ་ན་
 དེ། སྐྱོན་མེད་དེ། སེམས་གཅིག་བྱུང་ནས་ཏ་ཅང་མི་ཕྱིར་ཞིབ་དཔྱད་
 པས་ཏ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་པོ་ག་པའི་ཆུ་
 གང་ནང་དུ་མར་བཅུག་པས་ཤོ་གང་རན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། དོན་གྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་བཟོད་པའི་
 ཆོག་གཉིས་ཀུན་ནས་སྦྱོར་པའི་སྦོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པར་རིམ་
 པར་འཛོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ད་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་ཁེངས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་ད་རྒྱལ་
 དང་། རང་གི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་
 སེམས་བྱུང་དེ་རྒྱགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ད་རྒྱལ་
 ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། སེམས་ནི་

ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པར་གཞུང་ཆེན་
མོ་རྣམས་སུ་ལྟོས། །

༥ གཉིས་པ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་རིག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་
ཡོད། འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རིག་དང་རང་རིག་མངོན་
སུམ་དོན་གཅིག་ །གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད་དེ། སེམས་
དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ཡུལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་
རིག་པའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རིག་དེ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་འཕྲོར་དུ་
འགོ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ་སེམས་བྱུང་གི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྷ་བརྩ་ཙག་ཅིག་ཡོད་དེ། ཀུན་འགོ་ལྷ། ཡུལ་ངེས་
ལྷ། དག་བ་བརྩ་གཅིག་ ཙཱ་ཉོན་ཏྲུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་
དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོམ་ནི་འདི་ལྟར། ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་
སེམས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་རིག་དང་ཀུན་འགོ་ལྷ། །སེམས་ཀུན་བྱུང་ཕྱིར་
ཀུན་འགོར་བརྟེན། ༥ །འདུན་མོས་དྲན་དང་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་
ཅེས་བྱ་ཡུལ་ངེས་ལྷ། ༥ །དད་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲིམ་ཡོད། །ཁ་ཆགས་ལ་
སོགས་གསུམ་བརྩོན་འགྲུས། །འིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་བག་ཡོད་དང་། །བཏང་

སྒྲིག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་དང་། རྒྱུ་ཕན་པ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་ཀྱི་མེས་དཔག་
 ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་
 ཀྱི་བར་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་པའི་ཆོ། དེ་ལྟ་
 ཀའི་མཇུག་ཏུ་ཡིད་མངོན་ལྟ་སྒྲིབ་པ་ཐལ། དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་
 མངོན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། དེ་ལྟ་ཀག་ད་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་མངོན་དུ་
 གྱུར་ནས་འགགས་པའི་ཆོ། གང་སེམས་གསལ་བ་གཅིག་གི་མཇུག་ཏུ་ཡིད་
 མངོན་སྒྲིབ་པ་འདོད་ལ། ལྟ་ཀའི་མཇུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་མ་བྱལ་པའི་
 ཕྱིར། དེགས་རྒྱན་ལས། འཇུག་ཤེས་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་
 འགགས་པའི་ཆོ་ཡིད་མངོན་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ཐེར་ན། ཡིད་
 མངོན་གང་རུང་ཞིག་སྒྲིབ། ཡིད་མངོན་ལྟ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲིབ་པ་འདོད་
 ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་རྟོགས་པའི་མེས་དཔག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་
 པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་རྣམ་པ་
 འཕར་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་དཔག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བུམ་པ་གསལ་བར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་འབྱེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་དང་མེས་འབྱེལ་

པའི། རྟོན་གསལ་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་ན་རེ། རྟོན་འཛིན་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། རྟོན་འཛིན་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
 རྟུག་ཟེར་ན། སྤྱུ་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྤྱུ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་རིག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོན་དེར་སྤང་བ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་སྤྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཆད་
 མ་ཡིན་པས་རྟུག་ཟེར་ན། བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་གཞལ་བ་སྤང་བྱུང་བའི་རིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མི་སྤྱུ་བའི་རིག་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྣམ་འགྲུལ་ལས། རྟོན་བྱེད་རྣམས་པར་གནས་པ་ནི། མི་སྤྱུ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཐུམ་པ་མ་ཡིན་པ་
 ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་
 དེའི་ཞེན་པའི་སྟོན་པ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུང་། རྟགས་དེར་
 ཐལ། དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། རྟོན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཐུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ས། དེའི་ཞེན་གཞི། སྤང་ས་གསུམ་དོན་

གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ན། སྒོ་དེའི་འཛིན་
 སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་
 ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ
 པར་འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མར་མེ་
 སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་སྐྱེས་པའི་ཡིད་མངོན་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་
 བཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཟུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་བྲངས་པའི་ཡིད་
 མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱན་མཐར་སྐྱེས་པའི་ཡིད་
 མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བ་ལ་རང་འབྲེན་བྱེད་གྱི་
 དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་སྐྱེ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཡིད་
 མངོན་སྐྱེ་བ་ལ་རང་འབྲེན་བྱེད་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་མཐར་སྐྱེ་བས་བྱབ་
 གྲང་། དབང་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་མཐར་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་
 པས་བྱབ་པ་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རིགས་རྒྱུན་གཞི་དུ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་རིགས་ཏེ། དེའི་གཞི་དུ་དང་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་ཐོ་ཆེན་པོ་
ཆོས་ཅན། བྱོད་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཉག་ཏུ་
འགོ་བ་མི་འདོར་བའི་ཐུགས་ཐོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར། ཐུབ་བྱེད་ཐུགས་ཐོ་ཆོས་ལས་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐར་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་
ཅན། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྷན་གྱིས་རིགས་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཡོད་
དེ། རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གཞི་དུ་དང་སྟོབས་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་གང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་བཞིན། ཞེས་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
འདི་ནི་གཏན་དུ་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་གཉགས་སོགས་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
བསམ་སྒྲོལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་
ཆོགས་པ་སྤྱིང་ཐོ་ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོལ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པ་ལས། འབྲས་བུ་
 གྲངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་བདེར་གཤེགས་ཏེ་རང་དོན་ཕུན་
 ཚོགས་ནི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་
 གསུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་འབྲུངས་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པར། ཚད་མ་མཛད་ལས། ཚད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་ཕན་
 བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེར་གཤེགས་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། ཞེས་
 དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་
 པ་དང་སྦྱར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །བསམ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་
 པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྦྱར་བ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །

༥ དག་གི་དབང་ཕྱག་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་རབ་གཏེར། །དགྲེས་པའི་
 ཞལ་སྟོན་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་ཡིས། །ལོག་ལྟའི་རྒྱང་འཐུང་ཆོང་ཆོང་རབ་
 བཅོམ་སྟེ། ཁྲི་གོས་འབུམ་ཐུག་ཐུག་རྒྱ་ཆུས་པར་ཤོག། །འཆད་པས་སྒོ་
 གསལ་ཚོགས་རྣམས་དགའ་སྐྱེད་ཅིང་། རྩོད་པས་ལོག་ལྟའི་བྲག་རི་རབ་
 བཅོམ་སྟེ། རྩོམ་པས་སྐབ་བསྟན་ཕྱོགས་བཙུར་སྟེལ་བ་ལ། །ཕྱོགས་གྱི་

གྲང་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །འདི་གིས་དགོ་པའི་བསོད་ནམས་ཅི་
མཆིས་པས། །སྒྲིག་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་ལུན་པ་རབ་བསལ་ཏེ། །རྣམ་དག་ཐར་པའི་
ལམ་ལ་འབྲིང་པ་ལ། །ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །

ཅེས་སྒྲོ་རིག་གི་ཁྱུར་ཀུན་སྒྲོ་གསལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་པར་བྱང་པའི་ལེགས་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁྱེན་གཏོར་སྤྱི་བའི་དབང་སྤྱུག་གི་ཆེན་དག་དབང་བཀའ་ཤིས་ཀྱིས་སྒྲོ་རིག་གི་འཛིན་བྱ་
ཞིག་ལ་བཙི་བཞག་ཟུར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཆོས་ལྷ་ཆེན་པོ་བཀའ་ཤིས་འབྲིལ་
དུ་བར་དུ་སྤྱུབ་པའི་ཆེ་སྒྲིག་གི་དཔེ་རྒྱུད་གིས་མ་ཞིག་ལ་མ་བྱི་ལུས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཡིག་ཏོར་རམ་དོགས་
གནས་ལྷན་ཆོགས་ཡོད་པ་དཔེ་གཞན་མ་རྒྱུད་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་པས་སྒྲོ་ལུན་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་
པར་ལྟ། །

ཨོ་སྤྱི་སྒྲི། དག་དབང་འཇམ་དཔལ་མཁྱེན་པའི་བླ་བཙུན་འབུམ། །གཡོ་བའི་ཅི་
དགའ་དང་འགྲོགས་བཀའ་ཤིས་ཀྱི། །རི་མོ་གཡས་འབྲིལ་ཆོས་དུང་འདི་བསྐྱགས་པས། །ཁ་
གསུམ་རྫོངས་པའི་རིམས་ནད་མཐར་བྱེད་ཤོག། །ཇི་ཡར་ལྷ།

༩ རྣམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་གྱུར། །

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་པུང་པའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཚེས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲིང་ཕྱག་བརྒྱ། །

གདེངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །

ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོད་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲིབ་རྣམ་འབྲེན་གྲུ་མང་གའི་རིང་ལུགས་སྒྲིམ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕམ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བླ་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱོར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཅའི་སྒྲིབ་ཚིག་ཏུ་གྲུའི་དགེ་སྤྱོད་ཚེས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟུང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

འབྲས་སྤྱངས་སྒྲིམ་དཔེ་མཛོད་ལམ་མིུ་ཤར་སྤེ་ཚན་ནས་དཔར་ཅད་བསྐྱུན་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

